

ANNEX V

Template for programmes supported from the ERDF (Investment for Jobs and growth goal), ESF+, the Cohesion Fund and the EMFF – Article 16(3)

CCI	
Title in EN	Education and Employment Operational Programme
Title in national language(s)	Programul Operațional Educație și Ocupare
Version	
First year	[2021]
Last year	[2027]
Eligible from	
Eligible until	
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (art. 19.5)	Yes/No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFF)	
Fund concerned	☐ ERDF
	☐ Cohesion Fund
	☒ ESF+
	☐ EMFF

Table of Contents

1.	Programme strategy: main development challenges and policy responses	4
2.	Priorities.....	27
2.1.	Prioritatea 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii	28
2.1.1.	(i) <i>Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale; .....</i>	30
2.2.	Prioritatea 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională.....	33
2.2.1.	(v) <i>Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.....</i>	34
2.3.	Prioritatea 3 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic	42
2.3.1.	(iv) <i>Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale .....</i>	43
2.4.	Prioritatea 4 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic	49
2.4.1.	(iv) <i>Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale .....</i>	50
2.4.2.	(v) <i>Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.....</i>	54
2.5.	Prioritatea 5 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți.....	57
2.5.1.	(i) <i>Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale; .....</i>	59
2.5.2.	(iii) <i>Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin</i>	

	<i>facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situație de dependență .....</i>	<i>62</i>
2.6.	Prioritatea 6 - Antreprenariat și economie socială	63
2.6.1.	<i>(i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.....</i>	<i>65</i>
2.7.	Prioritatea 7 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii.....	68
2.7.1.	<i>(ii). Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.....</i>	<i>71</i>
2.7.2.	<i>(iii bis) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății .....</i>	<i>74</i>
2.8.	Prioritatea 8 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare).....	77
2.8.1.	<i>(iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale .....</i>	<i>79</i>
2.8.2.	<i>(v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.....</i>	<i>83</i>
2.8.3.	<i>vi. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și promovând mobilitatea profesională .....</i>	<i>85</i>
2.9.	Prioritatea 9 Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului.....	88
3.	Financial plan	91
4.	Enabling conditions	101
5.	Programme authorities.....	113
6.	Partnership.....	114
7.	Communication and visibility	118
8.	Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	118

1. PROGRAMME STRATEGY: MAIN DEVELOPMENT CHALLENGES AND POLICY RESPONSES

Reference: Article 17(3)(a)(i)-(vii) and 17(3)(b) CPR

Text field [30 000]

Overview

Investițiile în oameni pentru asigurarea unui capital uman înalt calificat reprezintă cheia progresului economic. Modelul de creștere economică din ultimii ani, bazat pe stimularea consumului, în mare parte prin excedentul în creștere al importurilor, afectează capacitatea de creștere sustenabilă a țării și generează tensiuni majore pe piața muncii. Aceste tensiuni sunt accentuate puternic și de evoluții demografice negative, nivelul ridicat al emigrării forței de muncă, capacitatea limitată a sistemului de educație de a furniza competențele relevante în acord cu progresul economic, adâncirea inegalităților, nivelul ridicat al sărăciei și al disparităților regionale și locale, provocări precum actuala pandemie COVID-19, care adâncește sărăcia și excluziunea socială și pune probleme majore sistemelor de sănătate, sociale și economice. Creșterea sustenabilă și sănătoasă a economiei are la bază investițiile în mediul de afaceri, infrastructură și în capitalul uman, precum și în creșterea rezilienței sistemelor de sănătate și protecție socială.

Societățile actuale se confruntă cu o serie de noi provocări determinate, în mare parte, de progresul tehnologic și de dezvoltarea noilor tehnologii, iar pentru a putea răspunde în mod adecvat este necesar ca sistemul de educație și formare profesională să se adapteze dinamicii pieței muncii și să furnizeze acele calificări, competențe și abilități solicitate.

Pandemia Covid-19 care a cuprins întreaga lume la începutul anului 2020 a provocat un adevărat cutremur social, testând sistemele actuale din punct de vedere al flexibilității și adaptabilității la schimbare. S-au extins practici precum tele-working, distanțarea fizică și socială, marketingul și vânzările online, reorientarea producției și reinventarea IMM-urilor, digitalizarea administrației publice etc., însă prognozele sunt în direcția unei recesiuni economice de mari dimensiuni, cu un impact major în rândul populației. Întărirea și îmbunătățirea sistemelor de educație, digitalizarea proceselor, accesul la infrastructură digitală și de internet, creșterea capacității de adaptare a grupurilor vulnerabile, sporirea capacității de inovare și reziliență a antreprenorilor sunt direcții care ar putea atenua efectele acestei crize și ar putea preveni tragedii sociale de amploare. POEO poate contribui la punerea în aplicare a tuturor acestor măsuri.

Asigurarea calității și cantității capitalului uman trebuie privită atât prin prisma sistemului de educație și formare profesională, a celor care sunt înscriși și urmează diferite forme de educație, formare și dezvoltare a competențelor cerute pe piața muncii, cât și prin identificarea acelor categorii de persoane inactive apte de muncă și valorificarea potențialului acestora. În acest sens, este necesară stabilirea cauzelor care determină această situație și găsirea unor măsuri/ soluții adecvate, personalizate, care să se adreseze nevoilor specifice identificate.

Provocările în domeniul Educației și formării profesionale

Sistemul de educație și formare din România se confruntă cu provocări majore generate de un declin demografic și un decalaj rural-urban în creștere, existența unui număr mare de familii cu o situație socio-economică precară, o rată ridicată de părăsire timpurie a școlii, participare slabă la

învățământul terțiar, relevanța scăzută a educației și formării profesionale pentru piața muncii, competențe de bază, digitale și non-tehnice scăzute etc.. Pentru a putea răspunde acestor provocări, au fost prevăzute în POEO, măsuri integrate vizând dobândirea de competențe care să permită gestionarea cu succes a tranzițiilor pe piața forței de muncă, integrarea și participarea activă a tinerilor în societate, optimizarea întregului sistem, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și formare și stimularea învățării pe tot parcursul vieții.

Evaluarea realizată în anul 2019 a **intervențiilor finanțate prin POSDRU 2007-2013** a evidențiat atât realizările, cât și deficiențele și problemele cu care se confruntă sistemul de educație.

Analiza indicatorilor relevanți pentru sistemul de educație arată că, de la demararea programelor operaționale finanțate prin FSE (2008), progresele înregistrate au fost relativ mici.

Astfel, rețeaua școlară s-a micșorat cu câteva mii de unități de învățământ; participarea școlară în sistemul de învățământ preuniversitar este relativ în scădere (rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar este semnificativ mai redusă în mediul rural, comparativ cu mediul urban, ca urmare a ponderii reduse a copiilor de vârste mici, din mediul rural, care frecventează grădinița; evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar înregistrează o tendință descrescătoare, în ultimul deceniu, cele mai mari scăderi înregistrându-se în învățământul primar, gimnazial- în mediul rural și liceal); durata medie de frecventare a școlii este mai scurtă, deși anii de învățământ obligatoriu sunt mai mulți; rata abandonului stagnează (mediul rural, populația școlară masculină, respectiv clasele de început de ciclu gimnazial înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar; cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică); ținta stabilită pentru România pentru 2020, în privința părăsirii timpurii a școlii (de 11,3%), este departe de a fi realizată.

Deși indicatorii privind performanțele școlare (media anuală, promovabilitatea) sunt relativ scăzuți, în ultima perioadă s-a înregistrat o creștere a valorii acestora. Cu toate acestea, creșterea trebuie privită în corelare cu scăderea numărului celor care susțin examenele finale, în special Bacalaureatul.

În privința participării la învățământul superior, rata brută de cuprindere în învățământul universitar de licență a crescut ușor în ultimii patru ani; rata de absolvire a învățământului terțiar nu a mai înregistrat, însă, o creștere în ultimul an, așa cum s-a întâmplat constant, încă din 2004.

În învățământul superior s-au înregistrat evoluții moderate din perspectiva legislativă, privind dezvoltarea de mecanisme pentru îmbunătățirea calității, deși unele măsuri au fost adoptate, dar implementate cu întârziere sau parțial; platforme de colectare și raportare a datelor specifice unor acțiuni (școlaritate, situația absolvenților universităților pe piața muncii, date statistice demografice privind studenții înmatriculați, derularea evaluării interne a calității programelor de studii, conform legii, managementul universitar curent etc.) au fost parțial realizate, unele cu întârzieri și investiții suplimentare, o serie de probleme structurale rămânând nerezolvate.

Sistemele de monitorizare și evaluare nu sunt suficient dezvoltate pentru a răspunde nevoilor de fundamentare a deciziilor de politici în domeniul educației, existând astfel, riscul, ca problemele sistemice să nu fie identificate și soluționate sau diminuate, prin măsurile potrivite.

Corelarea cu piața muncii este scăzută, existând un deficit semnificativ de forță de muncă, inclusiv în domeniile STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), TIC, sănătate, educație.

Evoluția inserției absolvenților sistemului de educație, în perioada 2007-2018, a fost relativ similară cu cea înregistrată la nivel european, fiind reflectată de rata de angajare a noilor absolvenți, pe niveluri de învățământ; astfel, aceasta a înregistrat o scădere între 2008 și 2013 ca urmare a crizei economice, fiind urmată de un trend crescător, aproape constant, dar sub media europeană. Inserția profesională este influențată de un complex de factori, inclusiv demografici, socio-economici, factori care țin de calitatea sistemului de educație (dezvoltarea slabă a unor servicii - orientare și consiliere, caracterul formal al stagiilor de practică, lipsa unor mecanisme de monitorizare a inserției la nivel național, lipsa mecanismelor de corelare a ofertei educaționale cu piața muncii).

Deși preocupările naționale în domeniul monitorizării inserției absolvenților pe piața muncii s-au accentuat în ultimii cinci ani (studii elaborate, inițiativele legislative și instituționale demarate), nu se poate vorbi de existența unui sistem de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii, ci de încercări diferite de a dezvolta mecanisme, la nivel instituțional sau local (universități, centre de consiliere, școli, agenții, inspectorate), pe o durată determinată, mai mică sau mai mare, sau pe o durată nedeterminată (rapoarte anuale).

Calitatea serviciilor de orientare și consiliere a crescut pe perioada derulării POSDRU 2007-2013, însă, insuficient pentru a produce o schimbare la nivel de sistem, preuniversitar și universitar, din cauza numărului mic de specialiști, raportat la nevoile existente și la numărul mare de elevi/studenți arondați, lipsa unor instrumente/ghiduri specifice de orientare și consiliere, dotarea centrelor, colaborarea dintre specialiști - cadre didactice - părinți sau, în cazul învățământului universitar, colaborarea cu mediul academic, gradul scăzut de conștientizare cu privire la importanța acestor servicii.

În ceea ce privește formarea cadrelor didactice, formarea inițială are nevoie, în continuare, de îmbunătățiri, începând cu implementarea programului de masterat didactic de doi ani, menționat ca având un rol central în reforma începută în 2008, parte din legea educației naționale, dar rămas neimplementat până astăzi. Similar, în cazul formării continue, sunt necesare îmbunătățiri, un început fiind implementarea unor măsuri menționate în Legea educației nr. 1/2011, dar care nu sunt încă aplicate (de ex. programul de mentorat pentru profesorii debutanți, biblioteca virtuală destinată cadrelor didactice).

În concluzie, analiza indicatorilor relevanți pentru sistemul de educație și formare, arată faptul că România se află pe ultimele locuri din UE (cf. Eurostat, Monitorul Educației și Formării, Comisia Europeană 2018), impunându-se intervenții specifice, care să îmbunătățească situația și să reducă decalajele înregistrate.

Astfel, în 2018, în România: procentul copiilor cu vârste sub 3 ani, aflați în sistemul formal de îngrijire și educație, înregistrează valori situate sub jumătatea mediei UE28 (13,2% față de 35,1%), participarea la educația timpurie fiind deosebit de scăzută în mediul rural și în rândul copiilor de etnie romă; rata de participare la învățământul preșcolar este de aprox. 90% (coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani, posibil să fi influențat valoarea acestui indicator, prin conștientizarea de către părinți a importanței înscrierii copiilor la grădiniță), față de aprox. 97% la nivelul UE28, ținta stabilită pentru România, pentru anul 2020, fiind de 95%; rata de părăsire timpurie a școlii este 16,4% (departe de ținta stabilită pentru România, pentru anul 2020, care este de 11,3%), comparativ cu 10,6% la nivelul UE28, situația fiind mult mai problematică în mediul rural (25,4%)

și în rândul copiilor de etnie romă (77%); ponderea absolvenților de studii superioare (vârsta 30-34 ani) este de 24,6%, mult sub media UE28 de 40,7%, având impact direct asupra accesului la piața muncii; rata abandonului universitar este foarte mare în România (30% la nivel de ciclu).

Rezultatele PISA plasează România în rândul țărilor cu scorurile cele mai slabe din UE, înregistrate de elevii de 15 ani, la testările internaționale, cu privire la competențele de citire/lectură, matematică și științe. În perspectiva țintei europene de 15% elevi cu rezultate slabe la testările PISA până în 2020, România trebuie să facă eforturi semnificative pentru îmbunătățirea calității educației, pentru a reduce decalajele actuale în raport cu celelalte țări UE.

Raportul de țară privind România elaborat de CE în 2020 identifică principalele probleme în domeniul educației ca fiind:

- ✓ nivelul de instruire scăzut în ceea ce privește competențele de bază, competențele digitale și competențele non-tehnice,
- ✓ participare redusă la educația și îngrijirea timpurie,
- ✓ o rată ridicată de părăsire timpurie a școlii,
- ✓ relevanța redusă pentru piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a învățământului superior,
- ✓ deficitul de cadre didactice, mai ales în mediul rural, precum și acces precar la formarea profesională.

Raportul subliniază faptul că „România are rezultate deosebit de slabe în raport cu media UE, cu un număr mare de copii care părăsesc timpuriu școala și de tineri care nu sunt încadrați profesional și nici nu urmează niciun program educațional, de formare sau de calificare în muncă.”

Atât Raportul de țară 2020, cât și Evaluarea POSDRU 2007-2013, evidențiază multiplele **disfuncționalități cu care se confruntă sistemul de educație din România**. O problemă majoră identificată în această evaluare este sub-finanțarea sistemului; România este statul cu cea mai mică alocare pentru educație, din Uniunea Europeană, departe de media UE28 (2,8% față de 4,6% media UE); finanțarea este disproporționată pe cicluri, cu cele mai mici alocări pentru învățământul preșcolar și primar (21,8% din bugetul alocat față de media UE 32%) și cele mai mari pentru cel terțiar (în linie cu media europeană). Cu toate acestea, învățământul superior înregistrează o serie de probleme structurale, diagnosticate încă din perioada de programare a primului program operațional finanțat prin FSE (POSDRU 2007-2013), care au persistat și în perioada de implementare a acestuia. În prezent, rețeaua de universități de stat este supra-dimensionată în raport cu cererea de participare la programe de studii de nivel terțiar universitar. Această supradimensionare și fragmentare a ofertei educaționale creează o presiune constantă asupra resurselor bugetare alocate universităților de stat, fenomen ce duce la o subfinanțare constantă a universităților de stat; în absența unor alte surse de finanțare, universitățile de stat se confruntă cu o penurie a resurselor financiare care le împiedică să își dezvolte calitatea programelor de studii, precum și vizibilitatea internațională. Învățământul superior nu este aliniat suficient la nevoile înregistrate pe piața forței de muncă.

Întârzierea optimizării rețelei școlare nu a permis investiții durabile în infrastructura educațională, generând riscul de investiții în zone cu declin demografic și scădere a populației școlare.

Dobândirea de competențe cognitive este împiedicată de participarea redusă la structuri de educație și îngrijire timpurie de calitate. Problemele legate de accesul la educație și participare nu au încă o abordare integrată care să se adreseze multiplilor factori. Rata de părăsire timpurie a școlii rămâne foarte ridicată, ceea ce împiedică dobândirea unor competențe înalte. Capacitatea cadrelor didactice de a aplica o abordare centrată pe elevi nu este dezvoltată suficient.

Sistemul de învățământ nu reușește să compenseze dezavantajele socio-economice, ci perpetuează inegalitățile care sunt deja semnificative.

În acest context, este necesar ca **investițiile în domeniul educației** să vizeze reducerea deficiențelor majore care se perpetuează, și anume: deficitul de competențe de bază și specifice, conform nevoilor pieței muncii, rata de părăsire timpurie a școlii și abandonul școlar.

Experiența anterioară furnizează date consistente privind necesitatea adoptării unei abordări centrate pe elev, cu măsuri integrate, care se adresează problemelor multiple care favorizează abandonul școlar și participarea scăzută la educație. De asemenea, și recomandările CE includ această abordare pentru prevenirea abandonului timpuriu, introducerea unor programe flexibile „A doua șansă”, alături de consiliere relevantă și orientare profesională.

Investițiile au nevoie de un cadru legislativ adecvat și o finanțare adecvată, eliminând disproporționalitățile actuale; acestea vizează, printre altele, asigurarea unui număr suficient de consilieri școlari și retenția cadrelor didactice calificate în localități mai puțin atractive.

Evaluarea POR 2007-2013, recomandă ca finanțarea investițiilor în acest domeniu, să se facă coerent, cu o abordare strategică națională a modernizării infrastructurii de educație, pentru a asigura sustenabilitatea, din perspectiva cererii reale previzionate pe termen lung. Aceasta impune o viziune și un plan adoptat, de optimizare a rețelei școlare. De asemenea, se recomandă ca investițiile în infrastructura educațională să aibă în vedere, dincolo de asigurarea condițiilor minime pentru autorizarea funcționării, crearea unor medii de învățare moderne, absolut necesare pentru a produce efecte asupra performanței școlare.

Sprijinul pentru școlile din mediul rural este evidențiat ca nevoie, pentru ca acestea, pe lângă modernizarea infrastructurii, să implementeze măsuri complementare de pilotare a unor metode noi de predare, inclusiv extinderea activităților extra-curriculare.

Recomandările CE privind nevoile de investiții includ și dezvoltarea capacității cadrelor didactice pentru implementarea unor metode moderne, inovative, măsuri de compensare a dezavantajelor socio-economice și reducerea inegalităților privind accesul la educație de calitate, pentru corelarea educației cu nevoile pieței forței de muncă.

În ceea ce privește mecanismele de implementare a intervențiilor în educație, evaluarea POSDRU 2007-2013, recomandă ca intervențiile să fie corelate între ele, pentru evitarea suprapunerilor sau persistența unor probleme neabordate sau nerezolvate, să se focalizeze pe integrarea practicilor și rezultatelor proiectelor, în procesul educațional de bază, incluzând programe opționale, instrumente moderne, inclusiv digitale. De asemenea, proiectele trebuie să integreze acțiuni vizând mai multe probleme conexe, să fie focalizate pe unitățile cu nevoile cele mai stringente și să fie concepute pe cicluri școlare complete.

Provocările pe piața muncii

Dinamica pieței muncii a fost pozitivă în perioada 2014-2019, ocuparea forței de muncă ajungând la un nivel record de 70,9 % (grupa de vârstă 20-64 ani, în anul 2019), iar rata șomajului scăzând la 3,9 % (Raportul de țară 2020).

Impactul negativ pe termen scurt asupra mediului economic și al pieței muncii cauzat de criza COVID-19 este însă foarte ridicat, dar impactul micro și macro pe termen mediu și lung este încă dificil de evaluat la momentul dezvoltării acestui document.

În perioada premergătoare apariției crizei generate de răspândirea virusului SARS- CoV-2, pe piața muncii se înregistra un deficit de forță de muncă, în special calificată, având în vedere diminuarea resursei de forță de muncă disponibile pe fondul declinului demografic, dar și menținerii unui nivel ridicat de inactivitate. Numărul locurilor de muncă vacante era în continuă creștere, iar lipsa forței de muncă pune presiuni asupra creșterilor salariale decuplate de evoluția productivității și cu impact negativ asupra competitivității în plan regional și global.

Procesul accentuat de emigrare a forței de muncă reprezintă o provocare majoră pentru piața muncii având în vedere că în aproape trei decenii, România a pierdut 23,3% din populația sa în vârstă de muncă, din această cauză (Banca Mondială, 2018).

Munca nedeclarată este în continuare estimată ca fiind la aproximativ o cincime din aportul de forță de muncă.

Există în continuare diferențe semnificative între regiuni, între grupuri de populație în ceea ce privește performanța pe piața muncii legat, în special, de precaritatea ocupării /locului de muncă. În 2019, sărăcia persoanelor încadrate în muncă a rămas la un nivel ridicat, de 15,7%.

Persistența unui grad de urbanizare redus (unul dintre cele mai mici din UE), cu un număr ridicat al populației rurale, angrenată în agricultura de subzistență, nemecanizată și lipsită de performanță sau în diferite forme de muncă nesalarizată, reprezintă în continuare o provocare importantă pentru piața muncii.

Regiunea București-Ilfov înregistrează nivelul cel mai ridicat de productivitate (cu 22% peste media UE, în 2016), în timp ce, regiunea Nord-Est este la doar o treime din media UE. Productivitatea medie pentru toate regiunile reprezintă 65,2% din media de productivitate a UE per angajat.

Rata șomajului variază semnificativ de la o regiune la alta, iar mobilitatea pe piața internă a forței de muncă este foarte scăzută. Deși sunt instituite măsuri de stimulare a mobilității interne, punerea în aplicare este întârziată și îngreunată de lipsa unor soluții integrate pentru mobilitatea șomerilor, respectiv furnizarea limitată de suport suplimentar prin servicii sociale și educaționale pentru membrii familiei.

Accesul la piața muncii rămâne limitat pentru anumite grupuri. În anul 2019, rata de inactivitate la nivel național a scăzut la 31,5% din totalul populației cu vârsta de 15-64 ani, dar rămâne una dintre cele mai ridicate din UE. Se înregistrează niveluri ridicate de inactivitate în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani (71,17%), pentru persoanele din grupa de vârstă 55-64 de ani (50,8%) și în rândul femeilor din grupa de vârstă 15- 64 de ani (41,7%). Rămâne ridicat decalajul de inactivitate dintre tinerii cu un nivel scăzut de calificare și cei cu înaltă calificare (de 43,3 pp).

Rata șomajului pentru tinerii din grupa de vârstă 15-24 ani este în tendință descrescătoare (16,3% în 2019), dar peste media UE (cu 1 pp). Rata de ocupare a tinerilor 20-29 ani înregistrează evoluții crescătoare, ajungând la 59,5% (în 2018), dar este sub media europeană (64,8%). Proportia tinerilor care nu sunt ocupați și nici cuprinși într-o formă de educație sau formare (NEETs) deși în scădere începând cu 2015 a rămas relativ ridicată (14,7% în 2019) și în continuare peste media UE (de 10,1% în 2019). În 2018, ponderea tinerilor (15-24 de ani) NEETs în rândul populației tinere din mediul rural era de aproape trei ori mai mare decât cea a tinerilor din mediul urban (18,1%, comparativ cu 7%). Dinamica ocupării în rândul tinerilor este influențată de fluctuațiile macro-economice și reflectă calitatea mai redusă sau chiar precaritatea locurilor de muncă oferite tinerilor. Această situație poate indica și dificultăți în asigurarea unei tranziții adecvate de la sistemul de educație la piața muncii. Caracteristicile acestor tranziții pot fi influențate de nivelul de pregătire redus al tinerilor cauzat de părăsirea timpurie a școlii, neconcordanțe între calificări/competențe oferite în sistemul de formare inițial și continuu și cele cerute pe piața muncii, lipsa experienței profesionale, a aptitudinilor și a interesului tinerilor pentru exercitarea activităților cerute pe piața muncii etc.

Punerea în aplicare a „Garanției pentru tineret” a îmbunătățit într-o oarecare măsură situația tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, dar programul acoperă doar 14% dintre tinerii din aceasta categorie. În pofida unor rezultate pozitive ale unor măsuri dedicate ocupării tinerilor NEETs, aproximativ 69% dintre aceștia au rămas inactivi. Rezultatele programelor de măsuri dedicate încadrării tinerilor sunt cu siguranță influențate de acțiunea unor factori în afara zonei lor de control, precum: calitatea și relevanța ofertei de forță de muncă (lipsa unei calificări sau pregătiri corelată cu cerințele pieței muncii) sau lipsa infrastructurii (căi de acces către locuri de muncă, în special în mediul rural). Pot fi însă afectate și de comportamente de tranziție școală-muncă greu de modificat pe termen scurt, cum ar fi: informații distorsionate cu privire la costul de oportunitate al unui loc de muncă, tendința familiei de a susține tinerii inactivi cu vârste mici sau chiar lipsa de interes a tinerilor etc. Astfel de situații, pentru a fi solutionate, necesită abordări integrate și personalizate prin furnizarea de pachete de măsuri adaptate nevoilor, pentru a facilita și a stimula participarea tinerilor pe piața muncii. Astfel, este necesară combinarea instrumentelor și campaniilor de informare/ conștientizare, cu acțiuni organizate în parteneriat și cu oferta unor pachete de servicii personalizate adresate nevoilor identificate în rândul grupului țintă urmărind fie ocuparea, fie înscrierea într-un program de formare ori reîntoarcerea în sistemul de educație. O atenție deosebită va trebui acordată derulării de activități privind identificarea tinerilor inactivi apti de muncă, cu accent pe aceia cu nivel scăzut de competențe și care au dificultăți în a se integra social, urmărind înregistrarea acestora la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), ca persoane aflate în cautarea unui loc de muncă.

Persoanele cu dizabilități reprezintă o altă categorie cu dificultăți majore de integrare pe piața muncii. Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități este sub media UE (43,7%, față de 50,6%) și cadrul juridic nu stimulează în mod eficace capacitatea acestora de inserție profesională, iar serviciile publice de sprijinire a ocupării forței de muncă sunt limitate.

Participarea pe piața muncii a persoanelor cu un nivel de instruire scăzut, printre care se numără și persoane de etnie romă, este redusă, numai 46% dintre acestea fiind active în 2017.

Ponderea șomajului de lungă durată în rata totală a șomajului a fost de 42,4% în 2019, înregistrând o evoluție oscilantă în ultimii ani. O mare parte a șomerilor de lungă durată rămân șomeri (73,2%) sau devin persoane inactive (13,2%), dar toate aceste persoane au nevoie de suport personalizat pentru a se reintegra pe piața muncii. Rezolvarea situației acestei categorii, presupune evaluări corespunzătoare și furnizarea de pachete de servicii integrate și personalizate, care să determine ocuparea durabilă a unui loc de muncă.

Disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și inactivitatea în rândul femeilor rămân ridicate, în timp ce măsurile de activare sunt ineficace. Femeile, cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, aveau în anul 2019 o rata de activitate de 58,9% (media UE27 fiind de 67,9%), cu 19,1 pp mai scăzută decât rata de activitate a bărbaților. Cele mai scăzute rate de activitate s-au înregistrat în rândul femeilor din grupele de vârstă 15-24 ani și 55– 64 ani.

Rata ridicată de părăsire timpurie a școlii (în rândul fetelor 16,1%, față de media UE de 8,9%) și insuficiența structurilor și a serviciilor de îngrijire a copiilor afectează participarea femeilor pe piața muncii, în special în zonele rurale (aprox.12% dintre femei erau inactive din cauza responsabilităților familiale în 2018). Disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu un copil cu vârsta sub șase ani a fost de 29 pp. în 2018.

În acest context, politicile publice trebuie să fie adaptate nevoilor individuale identificate și să propună acțiuni integrate inclusiv cu servicii sociale pentru a crește ratele de participare a acestei categorii dezavantajate pe piața muncii, crescând astfel randamentele de utilizare a resurselor de muncă disponibile.

Deficitul de forță de muncă s-a adâncit în primele trei trimestre ale anului 2019, comparativ cu situația din anul anterior, aspect menționat de 9,8% din întreprinderile din sectorul serviciilor, 25,1% din întreprinderile din sectorul construcțiilor și 13,7% din întreprinderile industriale care au evidențiat faptul că acest deficit este un factor care le împiedică producția (Comisia Europeană, 2019). Este de așteptat ca viitoarea cerere de forță de muncă să se reorienteze, în anumite sectoare și ocupații, căutându-se competențe specifice (Cedefop, 2019).

În 2018, cele mai multe locuri de muncă vacante s-au raportat în principal în industria prelucrătoare (27%), urmată de activitățile legate de sănătate și asistență socială (11%) și de administrația publică (13%).

Investigarea pieței muncii și anticiparea necesarului de competențe sunt activități importante pentru adaptarea sistemului de educație și formare la nevoile pieței dar, încă nu există în România un sistem pus la punct de corelare a ofertei cu cererea de competențe, iar capacitatea de a anticipa viitoarele nevoi în materie de competențe și de a estima impactul preconizat al noilor tehnologii este redusă (Semestrul European 2019).

Indicele european al competențelor, care măsoară performanța sistemelor de competențe din UE, arată că România se numără printre țările cu cele mai slabe rezultate, în special în ceea ce privește dezvoltarea și activarea competențelor (Cedefop, 2019).

În 2018, 18% din lucrătorii cu pregătire de nivel terțiar erau angajați pe posturi care nu necesitau acest nivel de pregătire, în timp ce 28% din salariații cu vârsta 25-34 ani cu studii terțiare ocupau un loc de muncă corespunzător nivelului de studii, însă competențele lor nu corespundeau cerințelor postului (Eurostat, indicatori ai neconcordanțelor).

Problematica adecvării stocului de competențe la cerințele pieței muncii are o importanță deosebită, atât din punct de vedere al utilizării corespunzătoare a resurselor de muncă, dar și din perspectiva productivității muncii în contextul schimbărilor structurale generate de globalizare și progresul tehnologic.

Conform rezultatelor de cercetare (Ancheta privind Educația Adulților, 2016) ponderea adulților care au beneficiat de informare și consiliere (gratuit) privind oportunitățile de formare continuă în instituții/ organizații, în ultimele 12 luni a fost de 1,5%, ultimul loc în UE, cu media 24,3%. (Joint Employment Report, 2020).

Plecând de la recomandările COM privind nevoile de investiții și prioritățile formulate în Raportul de țară din 2019, au fost identificate următoarele aspecte problematice: competențe digitale, competențele non-tehnice și relevanța redusă pentru piața forței de muncă a educației și formării. Prin urmare, nevoia de calificare și perfecționare este ridicată.

În 2018, aproape 2,3 milioane de persoane (21,5% din adulți) aveau un nivel de instruire scăzut. Participarea adulților în procesul de învățare pe tot parcursul vieții este în continuare foarte scăzută, doar 0,9% dintre adulții cu vârsta 25-64 ani aveau o experiență de învățare recentă (media UE fiind de 11,1%).

Schimbările din economie impun actualizări permanente de cunoștințe și competențe ce ulterior permit individului progres sau tranziții în carieră și angajatorului productivitate și competitivitate. Problemele sunt multiple pornind de la informațiile limitate și asimetrice între angajatori, angajați și furnizorii de educație/ formare profesională, de la stimulentele insuficiente pentru participarea la activități de educație și formare, până la lipsa capacității instituționale adecvate.

Sistemul de formare profesională a adulților este afectat de modificări legislative multiple și incoerente, de lipsa unui cadru unitar de implementare sau de monitorizare și evaluare a activităților de formare.

Realizarea unui sistem de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor reprezintă o necesitate atât în ceea ce privește partea de furnizare formare, cât și în cea de evaluare și recunoaștere competențe. În acest context, metodologiile și instrumentele trebuie dezvoltate sau actualizate, iar personalul diverselor instituții implicate trebuie pregătit pentru gestionarea problematicei la nivel de sistem.

Peste o cincime dintre români nu au utilizat niciodată internetul, mai puțin de o treime au competențe digitale de bază și numai 10,1 % din populația adultă deține competențe digitale peste nivelul de bază (cel mai mic procent din UE). România ocupă ultimul loc din UE, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în întreprinderile din România. În 2018, doar 11% dintre întreprinderi utilizau analiza volumelor mari de date, 9% utilizau mijloacele de comunicare socială și 7% utilizau serviciile *cloud* (Comisia Europeană, 2019).

Poziția României este pe ultimul loc în UE în ceea ce privește densitatea de IMM-uri la numărul populației (2,2 IMM/100 locuitori, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din media UE de 4,5 IMM/100 locuitori), ceea ce subliniază necesitatea concentrării eforturilor pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul populației.

Nevoia de investiții în competențe antreprenoriale, în sprijinul antreprenorilor și a micilor afaceri este mare, iar promovarea și suportul activităților antreprenoriale, inclusiv a celor specifice

economiei sociale devin esențiale pentru ocupare și pentru contribuția ei la îmbunătățirea nivelului de trai a unor categorii de persoane.

Față de companii similare din UE, IMM-urile din România au o rată de supraviețuire a start-up-urilor mult scăzută: 75% din start-up-uri nu trec de primul an, în timp ce aproximativ 60% nu supraviețuiesc celui de-al doilea an de activitate (SME Performance Review 2016, date Eurostat).

Rezultatele anchetei de tip Barometru, pentru Start-upuri din România (2017), indică nevoia de investiții în competențe și de asistență antreprenorială pentru tineri și dezvoltarea unor activități de mentorat și schimburi de experiență/ discuții cu alți antreprenori (43%) sau acces la informare (24%). Aproape jumătate dintre respondenți menționează necesitatea furnizării în continuare a educației și formării antreprenoriale, a consilierii în domeniu și a asigurării activității de mentorat.

Conform Cartei Albe a IMM-urilor din România, ratele de utilizare ale elementelor de bază asociate tehnologiei informațiilor și comunicațiilor sunt reduse, vizând în principal computerul (82,21% dintre respondenți), internetul (78,17%), aplicațiile de e-mail (71,70%), site-ul propriu al firmei (35,58%), realizarea de tranzacții online (22,64%) și folosirea unei rețele de tip Intranet (16,31%). Există modele de bună practică la nivel european și internațional cu privire la acțiuni de suport pentru digitalizarea activității IMM-urilor.

Economia socială se confruntă cu provocări semnificative în România, iar impactul economic al întreprinderilor sociale rămâne marginal. Se estimează că pe piață sunt active 6 000 de întreprinderi sociale *de facto*, numărul de angajați plătiți pe care acestea îi sprijină ridicându-se la 19 065 (Comisia Europeană, 2019).

Doar un număr foarte mic dintre acestea sunt înregistrate ca întreprinderi sociale sau întreprinderi sociale de inserție în acord cu cadrul legal în vigoare. Procesul de înregistrare ca entitate de economie socială este unul foarte birocratic, ceea ce explică de ce până în anul 2018 numai 103 întreprinderi au fost înregistrate în Registrul Național al Întreprinderilor Sociale. Între acestea, numai 10 erau întreprinderi sociale de inserție. Aproape nouă din zece întreprinderi sociale sunt asociații sau fundații, în timp ce numărul de cooperative, ateliere protejate și întreprinderi de inserție socială este foarte limitat (12,6 %). Cadrul actual juridic și de politică se caracterizează printr-o concentrare restrânsă asupra întreprinderilor de inserție socială, prin stimulente fiscale limitate și prin dificultăți în accesarea resurselor financiare. Politicile din domeniul economiei sociale nu sunt integrate cu politicile active din domeniul pieței muncii ce vizează grupurile vulnerabile.

Investițiile în dezvoltarea antreprenoriatului/întreprinderilor în domeniul social trebuie continuate atât în ceea ce privește activitățile specifice de suport pentru start-up sau post start-up, activități de promovare a conceptului, dar și în activități de promovare a produselor și serviciilor furnizate de acestea.

Dezvoltarea economiei sociale la un alt nivel ar trebui să coopteze inițiative realizate în parteneriate cu autoritățile și comunitățile locale și în rețele în care experiențele și dificultățile diversilor actori să fie împărtășite.

Deși s-au făcut progrese în ceea ce privește implicarea partenerilor sociali, a organizațiilor societății civile și a altor părți interesate relevante în evoluția politicilor publice, aceasta rămâne limitată. Dialogul social în România reprezintă o instituție care are nevoie de o reformă și de o

consolidare profundă. Acest lucru este admis de recomandările COM în Semestrul European cu mențiunea că dialogul social este utilizat insuficient pentru a implica în timp util și într-un mod semnificativ partenerii sociali în procesul de elaborare a politicilor și a reformelor. În afara cadrului de negociere colectivă, partenerii sociali nu se angajează într-un dialog voluntar pentru a îmbunătăți condițiile de pe piața forței de muncă. Cea mai mare parte a dialogului social se desfășoară în mod formal, în cadrul CES și al comisiilor de dialog social. Dialogul social rămâne ineficace, iar, recent, rolul anumitor instituții importante a fost diminuat. În vederea înregistrării unor progrese în funcționarea dialogului social se consideră că este imperativ necesară consolidarea capacității partenerilor sociali, aceștia fiind actori ai dialogului social.

Îmbătrânirea activă devine un deziderat la nivel european în contextul unui accentuat declin demografic și a creșterii ponderii populației în vârstă în total populație și a speranței de viață, cu impact asupra sistemelor de pensii, asistența socială (în special îngrijire de lung durată) și sănătate. În UE sunt exemple de diferite instrumente dezvoltate de companii pentru a păstra lucrătorii în vârstă (EUROFOUND).

Există inițiative naționale și sectoriale ale guvernelor și partenerilor sociali de a menține lucrătorii în vârstă pe piața de muncă în contextul deficitului forței de muncă și a declinului demografic, inclusiv prin furnizarea de stimulente financiare și prin condiții îmbunătățite de muncă și adaptate nevoilor cauzate de vârstă. Experiențele și abilitățile dobândite de lucrătorii vârstnici pe parcursul carierei pot constitui avantaje pe care angajatorii le pot utiliza în formarea noilor lucrători.

Introducerea noilor tehnologii impun luarea în considerare a consecințelor asupra securității și sănătății lucrătorilor și crearea condițiilor de muncă pentru asigurarea confortului lor fizic, psihic și social, alături de pregătirea lucrătorilor pentru a răspunde noilor cerințe de securitate și sănătate.

Productivitatea și calitatea muncii depind în primă fază de mediul în care se desfășoară activitățile, dar pentru o bună parte dintre angajatori aspectele legate de confortul și sănătatea angajaților constituie o provocare, ceea ce impune măsuri adecvate de informare și pregătire atât a angajaților, cât și a angajatorilor pentru a răspunde noilor cerințe de securitate și sănătate în muncă.

Reformele din ultimii ani adresate pieței muncii nu au reușit să coreleze cererea cu oferta de forță de muncă, manifestându-se în continuare, fricțiuni. Analiza intervențiilor din strategia de ocupare a relevat și alte aspecte care au afectat rezultatele, respectiv reformele din sectorul educației / administrație care sunt incomplete, intervențiile lor nesincrone cu cele din domeniul ocupării provocând discontinuitate în furnizarea serviciilor publice de ocupare.

Viziunea de dezvoltare

Radiografia pe scurt a sistemului de educație și formare și a situației din piața muncii argumentează necesitatea alegerii obiectivului național de politică „O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii” în contextul obiectivului de politică 4 „O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”.

Viziunea de dezvoltare cuprinde 2 obiective majore:

(i) „Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă” și (ii) „Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.

În acest context, **obiectivele specifice selectate spre a fi abordate prin investițiile în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare**, vor urmări:

- i. îmbunătățirea accesului la ocupare pentru toți,
- ii. modernizarea instituțiilor și a serviciilor oferite pe piața muncii pentru anticiparea nevoii de competențe și furnizarea de sprijin personalizat, adaptat nevoilor individuale,
- iii. promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și asigurarea echilibrului între viața profesională și viața de familie, inclusiv prin acces la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente,
- (iii bis) promovarea adaptării lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor la schimbare, îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate și asigurarea unui mediu de lucru adecvat, care să prevină riscurile profesionale,
- iv. îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței sistemului de educație și formare, pentru piața muncii, pentru sprijinirea dobândirii competențelor cheie, inclusiv digitale,
- v. promovarea accesului egal la educație și formare de calitate, favorabile incluziunii,
- vi. promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională, facilitând tranzițiile și promovând mobilitatea profesională.

Justificarea selectării acestora este întărită prin coerența lor atât cu recomandările CE incluse în rapoartele anuale de țară (raportul pentru anul 2020), cât și cu politicile naționale.

Viziunea națională la orizontul anului 2027 este ca piața muncii din România să devină sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială.

Proiectarea strategică a pornit de la principala problemă cu care se confruntă piața muncii reprezentată de deficitul de forță de muncă și de competențe relevante, aspect pe care Agenda pentru competențe România 2025 îl propune a fi soluționat urmărind patru direcții:

- (i) îmbunătățirea ofertei de programe de educație și formare profesională de calitate, relevante și coerente;
- (ii) dezvoltarea și actualizarea competențelor pentru cei cu calificare scăzută sau aflați în căutarea unui loc de muncă;
- (iii) furnizarea competențelor relevante în raport cu evoluțiile tehnologice și societale;
- (iv) îmbunătățirea colectării, utilizării și diseminării sistematice a datelor și informațiilor în materie de competențe.

De asemenea, obiectivul general pe care se construiește Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027 este creșterea ocupării, în special prin activarea persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor de lungă durată, asigurarea unor tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru tinerii absolvenți, dezvoltarea resurselor umane pentru stimularea

antreprenorială și pentru a face față schimbărilor tehnologice, digitizării accentuate, tranziției la o economie verde și inovarea socială.

Strategia POEO, prin obiectivele specifice FSE+ selectate, va contribui prioritar la atingerea obiectivelor specifice ale SNOFM, prin focusarea pe intervenții care vizează: creșterea angajabilității tuturor resurselor de muncă disponibile; îmbunătățirea nivelului de calificare a forței de muncă și dezvoltarea competențelor pentru lumea viitorului, susținerea antreprenoriatului și crearea de noi locuri de muncă; îmbunătățirea condițiilor de muncă; modernizarea instituțiilor pieței muncii și implementarea politicilor de ocupare în sistem colaborativ. De asemenea, prioritățile de investiții propuse prin strategia POEO respectă recomandările Raportului de cercetare: Previziuni și anticipări în vederea identificării și prioritizării nevoilor de dezvoltare pentru perioada 2021-2028 prin evaluarea nivelului de convergență (utilizând indicatorii tabloului de bord al Pilonului European al Drepturilor Sociale) alături de identificarea factorilor disruptivi și de aspecte privind necesitatea reducerii problemelor structurale de la nivelul economiei românești, astfel încât ocuparea să devină deplină, rezilientă și de calitate. Raportul propune orientări de politică de ocupare după cum urmează: formarea profesională continuă pentru dobândire de competențe cerute pe piața muncii; creșterea ocupării tinerilor și în special a celor NEETs; creșterea ocupării femeilor inclusiv prin măsuri suport de reconciliere a vieții profesionale cu cea de familie (corelat cu servicii de îngrijire copii sub 3 ani); reducerea ocupării în agricultura de subzistență și facilitarea relocării acestei resurse umane către activități non-agricole; activarea resurselor de muncă disponibile; îmbunătățirea condițiilor de muncă; flexibilizarea ocupării.

Proiectarea Strategiei POEO pe baza nevoilor identificate, asigură totodată reflectarea transversală a celor 3 piloni stabiliți în **documentul programatic *România Educată – viziune și strategie 2018-2030***, și anume: personalizarea și asigurarea calității pentru toți elevii/studentii; flexibilizarea sistemului de educație, pentru a răspunde în mod concret caracteristicilor beneficiarilor și actorilor implicați și adaptarea sistemului la schimbările externe și tendințele viitorului. De asemenea, obiectivele specifice selectate contribuie la apropierea de dezideratele stabilite, respectiv: sistemul de educație formează cetățeni activi; educația este individualizată, centrată pe nevoi; educația începe cât mai devreme și continuă pe tot parcursul vieții; profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație; pentru educație se alocă resurse suficiente, în mod transparent și eficient; sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev; tinerii pot opta pentru trasee flexibile în educație; sistemul de educație din România este atrăgător, facilitând o intensitate crescută a mobilității internaționale; alfabetizarea funcțională a tuturor elevilor; managementul educațional este unul profesionist și bazat pe inovație; cadrul legislativ este stabil și bazat pe o viziune asumată.

Priorități de investiții

Raportul de țară din 2019, Anexa D „Orientări în materie de investiții privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027 pentru România” formulează o serie de recomandări privind nevoile de investiții și prioritățile în domeniile aferente obiectivului de politică 4:

- Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare la toate nivelurile (educație timpurie, învățământ primar și secundar, învățământ terțiar, formare continuă);

- Promovarea accesului egal la educație incluzivă și învățare pe tot parcursul vieții;
- Îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă printr-o mai bună integrare cu educația și serviciile sociale, astfel încât să se ofere asistență personalizată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului social și a economiei sociale;
- Sprijinirea și îmbunătățirea condițiilor de muncă, oferirea de programe de lucru flexibile;
- Creșterea capacității de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități și a lucrătorilor în vârstă;
- Crearea de sisteme solide de anticipare a competențelor și punerea în aplicare a unor măsuri bine definite de perfecționare și reconversie profesională care să răspundă necesităților pieței forței de muncă;
- Consolidarea participării la educație a adulților, în colaborare cu părțile interesate relevante, și dezvoltarea de servicii de orientare pe tot parcursul vieții care să încurajeze tranziția profesională;
- Abordarea deficitelor de pe piața forței de muncă locale și regionale și migrația forței de muncă prin îmbunătățirea măsurilor privind mobilitatea internă și prin sprijinirea noilor tipuri de întreprinderi care răspund oportunităților economice locale.

În contextul actualei crize generate de pandemia COVID19, Comisia Europeană recomandă României, concentrarea pe acțiuni pentru:

- diminuarea impactului crizei asupra ocupării forței de muncă prin măsuri de activare și dezvoltarea unor aranjamente de muncă flexibile;
- înlocuirea în mod adecvat a veniturilor, extinderea măsurile de protecție socială și accesul la servicii esențiale pentru toți;
- consolidarea abilităților și învățării digitale și asigurarea accesului egal la educație;
- concentrarea pe investiții în infrastructura pentru servicii digitale;
- îmbunătățirea calității și eficienței administrației publice și a predictibilității luării deciziilor, inclusiv printr-o implicare adecvată a partenerilor sociali.

În acest context, **nevoile prioritare de investiții în domeniul educației și formării profesionale** sunt legate de accesul egal la educație, favorabilă incluziunii, dar și la învățarea pe tot parcursul vieții.

Nevoile specifice de investiții, recomandate, se structurează în următoarele patru categorii:

- ✓ investiții pentru îmbunătățirea accesibilității, calității și caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente;
- ✓ investiții pentru a preveni abandonul școlar timpuriu, prin introducerea: unei abordări centrate pe elev, pentru copiii expuși acestui risc, a unor programe „A doua șansă”, flexibile, dar și a unor servicii relevante de consiliere și orientare profesională, concomitent cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice, astfel încât să poată să acorde atenția necesară copiilor din grupurile vulnerabile/dezavantajate;

- ✓ investiții pentru a ameliora calitatea educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specifice;
- ✓ investiții pentru a sprijini dezvoltarea unor metode și tehnici de predare inovatoare și eficiente.

Prin proiectarea priorităților de investiție, atât transversal, cât și pe niveluri de educație (de la educația timpurie, la învățământul terțiar), se va asigura coerența cu rezultatele evaluărilor realizate, dar și cu obiectivele proiectate în *România Educată – viziune și strategie 2018-2030*, pentru fiecare etapă educațională.

Complementar, **nevoile de investiții identificate în domeniul ocupării** vizează:

- ✓ integrarea tinerilor pe piața muncii;
- ✓ asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile, inclusiv creșterea ocupării femeilor;
- ✓ dezvoltarea culturii antreprenoriale, sprijinirea antreprenoriatului și a economiei sociale;
- ✓ dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor și de monitorizare a politicilor active de ocupare;
- ✓ dezvoltarea dialogului social și implicarea partenerilor sociali în implementarea politicilor de ocupare, inclusiv prin creșterea capacității acestora;
- ✓ asigurarea unui mediu de lucru sigur și sănătos și promovarea îmbătrânirii active;
- ✓ creșterea participării la învățarea pe parcursul întregii vieți pentru asigurarea tranzițiilor pe piața muncii și a mobilității profesionale a angajaților.

Abordarea utilizării Investițiilor Teritoriale Integrate (ITI)

Abordarea nevoilor de dezvoltare în domeniul ocupării și educației sunt esențiale inclusiv la nivel local, în contextul strategiilor locale integrate ale regiunilor care necesită intervenții concertate pentru dezvoltarea socio-economică.

Pentru perioada 2021-2027, Rezervația Biosferei Delta Dunării și Valea Jiului sunt propuse pentru abordarea prin instrumentul Investițiilor Teritoriale Integrate (ITI).

Având în vedere particularitățile acestor zone atât din punct de vedere geografic și demografic, cât și din punct de vedere al potențialului economic (Delta Dunării este o zonă de importanță ecologică națională și internațională, intrată în patrimoniul mondial al UNESCO în 1991, cu un pronunțat potențial turistic, iar Valea Jiului este cel mai reprezentativ bazin carbonifer de pe teritoriul României, fostă zonă mono-industrială axată pe minerit și activități derivate din acesta), prioritățile din POEO care pot contribui la implementarea Strategiei Dezvoltării Durabile a Deltei Dunării, respectiv a Strategiei pentru Tranziția de la cărbune în Valea Jiului vizează:

- asigurarea accesului și a participării la toate nivelurile educaționale, în special pentru copii care provin din grupuri vulnerabile, inclusiv prin oferirea unor măsuri personalizate de sprijin;
- valorificarea potențialului diferitelor categorii de persoane vulnerabile sau slab reprezentate pe piața muncii prin formare/ reconversie profesională, recunoașterea competențelor, prin stimularea antreprenoriatului în vederea creșterii potențialului economic al regiunii, promovarea economiei sociale, flexibilizarea formelor de ocupare și adaptarea lucrătorilor și a angajatorilor la schimbările pieței muncii.

Contribuția POEO la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă

Noua strategie de creștere europeană prevede o Europă neutră din punct de vedere climatic până în 2050. Acest deziderat înseamnă schimbări semnificative și în România, eforturi economice susținute și asigurarea condițiilor pentru ca ***nimeni să nu fie lăsat în urmă: educație și oportunități pentru copii și tineri, bunăstare pentru cei care muncesc, integrare pentru cei care încă nu au un loc de muncă.***

Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 (POEO) va contribui la realizarea obiectivului global de creștere inteligentă, durabilă, favorabilă incluziunii, în spiritul *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă* adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015.

În calitate de stat european membru al Organizației Națiunilor Unite, România și-a exprimat adeziunea la cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale Agendei 2030 și a realizat pași concreți în această direcție prin aprobarea *Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030* (SNDDR). Planul de acțiune și indicatorii aferenți SNDDR sunt în curs de elaborare.

POEO va crea premisele pentru punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU prin promovarea unui învățământ de calitate, favorabil incluziunii (ODD 4), promovarea egalității de gen (ODD 5), promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, a ocupării forței de muncă depline și productive, precum și a muncii decente pentru toți (ODD 8) și reducerea inegalităților (ODD 10).

For the Investment for Jobs and Growth goal:

Table 1		
Policy objective	Specific objective	Justification (summary) [2 000 per specific objective or dedicated priority]
Obiectiv de politică 4 O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	(i) Improving access to employment of all jobseekers, in particular youth and long-term unemployed and disadvantaged groups on the labour market, and of inactive people, promoting	Provocările pieței muncii includ: un deficit important de forță de muncă pe fondul reducerii resurselor de muncă și menținerii unui nivel ridicat de inactivitate; competențe disponibile necorelate cu cerințele pieței; dificultăți privind accesul unor grupuri vulnerabile. Depășirea într-un mod adecvat a acestor provocări va contribui la creșterea economică și reducerea sărăciei și deprivării sociale. Pentru depășirea barierelor de acces, persoanele inactive apte de muncă au nevoie de suport specific pentru activare și de măsuri adaptate pentru ocupare, inclusiv activități inovatoare. Tinerii sub 30 ani înregistrează niveluri ridicate de inactivitate, au rata șomajului relativ ridicată, rata de ocupare sub media europeană, iar proporția tinerilor NEETs este relativ mare și peste media europeană. Comportamentul tinerilor pe piața muncii are cauze multiple, de la tranziții dificile școală - loc de muncă, la calitatea sau relevanța pregătirii, la lipsa de informații sau a

	self-employment and the social economy	<p>infrastructurii de acces la un loc de muncă, până la lipsa de interes a acestora sau a angajatorilor. Depășirea obstacolelor menționate necesită analize și abordări integrate și personalizate, campanii de informare /conștientizare, cu acțiuni organizate în parteneriat și adresate nevoilor identificate.</p> <p>Abordări adaptate necesită și alte categorii vulnerabile pe piața muncii, cum ar fi persoanele cu dizabilități, persoanele cu nivel de instruire scăzut sau persoanele din comunitatea romă.</p> <p>Un segment important îl constituie șomerii de lungă durată a căror pondere în rata totală a șomajului rămâne însemnată și din rândul cărora un procent relativ ridicat tranzitează spre inactivitate cu șanse limitate de revenire pe piața muncii.</p> <p>Pentru a răspunde nevoilor diverse ale grupurilor vulnerabile și ale comunităților în care acestea se regăsesc, un rol important îl joacă activitățile de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz urmărind înțelegerea nevoilor pentru dezvoltarea serviciilor adecvate.</p> <p>Rata șomajului și oferta de muncă variază semnificativ de la o regiune la alta, iar mobilitatea forței de muncă pe piața internă este foarte scăzută. Propunerea unor pachete de suport pentru mobilitate contribuie la reducerea dezechilibrelor regionale și la acoperirea deficitelor.</p> <p>Poziția României pe ultimul loc din UE în ceea ce privește densitatea de IMM-uri la numărul populației subliniază necesitatea concentrării eforturilor pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale. Nevoia de investiții în competențe antreprenoriale, în suportul antreprenorilor și a micilor afaceri este mare, iar promovarea și suportul activităților antreprenoriale, inclusiv a celor specifice economiei sociale devin esențiale pentru ocupare și pentru contribuția ei la îmbunătățirea nivelului de trai a unor categorii de persoane.</p> <p>Nu în ultimul rând, situațiile provocate de șocuri sistemice (ex. pandemia COVID – 19) pot crea presiuni majore asupra unor sectoare economice prin suspendarea temporară a activității sau reducerea de personal.</p> <p>În acest context, devine indispensabil sprijinul de urgență din partea FSE+ pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/alertă în contextul epidemiilor/ pandemiilor (ex. pandemia cu coronavirusul SARS-Cov-2) sau pentru persoanele angajate în cadrul întreprinderilor al căror domeniu de activitate este afectat indirect.</p> <p>De asemenea, suportul FSE+ joacă un rol esențial în susținerea măsurilor de revenire economică și de creare de noi locuri de muncă pe termen scurt și mediu, precum și pentru dotarea tuturor persoanelor cu competențe specifice și generale care să le permită adaptarea rapidă la eventualele schimbări apărute pe piața muncii.</p>
--	--	--

	(ii) Modernising labour market institutions and services to assess and anticipate skills needs and ensure timely and tailor-made assistance and support to labour market matching, transitions and mobility;	<p>Problematica adecvării stocului de competențe la cerințele pieței muncii are o importanță deosebită, atât din punct de vedere al utilizării corespunzătoare a resurselor de muncă, dar și din perspectiva productivității muncii în contextul schimbărilor structurale generate de globalizare și progresul tehnologic. Investigarea pieței muncii și anticiparea necesarului de competențe sunt importante pentru adaptarea sistemelor de educație și formare la nevoile pieței forței de muncă. Totuși, în România încă nu există un sistem național unitar de corelare a ofertei cu cererea de competențe, iar capacitatea de a anticipa viitoarele nevoi în materie de competențe este redusă. Un mecanism pentru anticiparea nevoii de competențe necesită implicarea tuturor actorilor relevanți de pe piața muncii, inclusiv a celor din sistemul de învățământ. Presupune actualizare permanentă a informațiilor valorificând rezultate ale mai multor instrumente de investigare și anticipare. Poate crește relevanța competențelor din oferta de pregătire pentru evoluțiile din piața muncii atât la nivel național, regional și local și, în același timp, poate contribui la actualizarea conținutului ocupațiilor și profesiilor. Un rol important îl au parteneriatele din Comitetele Sectoriale care au nevoie de consolidare a rolului în formarea profesională și de dezvoltare a capacității lor administrative. Partenerii sociali nu sunt implicați în mod eficient în procesul de elaborare a politicilor și a reformelor. Comisia Europeană admite că s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește dialogul social și menține recomandarea specifică de țară care vizează îmbunătățirea funcționării dialogului social în anul 2019. Cum eficiența dialogului social depinde de capacitatea structurilor angrenate în acest proces, pentru îmbunătățirea funcționării lui este necesară consolidarea capacității structurilor implicate în aspecte ce țin de mecanismele de cooperare între actorii sociali și instituții sau organizații de nivel național și internațional.</p>
--	--	--

	(iii) Promoting a gender-balanced labour market participation and a better work/life balance including through access to childcare and care for dependent persons;	<p>Disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea și inactivitatea în rândul femeilor rămâne ridicată în timp ce măsurile de activare sunt ineficace. Cele mai scăzute rate de activitate sunt înregistrate în rândul femeilor din grupele de vârstă 15- 24 și 55 – 64 ani. Analize privind disparitățile de gen evidențiază bariere suplimentare în cazul femeilor, generate de probleme în legătură cu familia, în special îngrijirea copiilor și de insuficiența structurilor și a serviciilor disponibile pentru îngrijirea persoanelor dependente și în special a copiilor. Suplimentar activităților specifice de activare și promovare a ocupării disponibile persoanelor în căutarea unui loc de muncă, pentru facilitarea ocupării femeilor sunt necesare acțiuni de sprijin ce pot presupune crearea unor scheme comunitare pentru îngrijirea copiilor sau a vârstnicilor din gospodăriile acestora. Oferta unor facilități privind îngrijirea persoanelor dependente sau altor pachete de servicii adaptate nevoilor pot reduce ratele de inactivitate în rândul femeilor. Angajatorii ar trebui încurajați, prin diverse facilități și măsuri, să creeze condiții pentru reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie, cum ar fi programe decalate sau flexibile sau oferta unor creșe și grădinițe pentru copiii angajaților.</p>
	(iii bis) Promoting adaptation of workers, enterprises and entrepreneurs to change, and active and healthy ageing and a healthy and well-adapted working environment addressing health risks	<p>Lucrătorii în vârstă sunt o resursă de muncă importantă în contextul deficitului de forță de muncă. De aceea inițiativele, inclusiv stimulentele pentru valorificarea potentialului oferit de aceștia, prin utilizarea experienței acestora pentru formarea noilor lucrători, sunt importante în reducerea dezechilibrelor de pe piața muncii.</p> <p>În contextul schimbărilor structurale generate de competiția globală și de introducerea noilor tehnologii se impune o permanentă actualizare a condițiilor de muncă oferite lucrătorilor pentru asigurarea confortului lor fizic, psihic și social, alături de măsurile necesare pentru a răspunde noilor cerințe de securitate și sănătatea în muncă. Cu toate acestea, pentru o bună parte dintre angajatori aspectele legate de confortul și sănătatea angajaților constituie o provocare. Prin urmare informarea în legătură cu anumite măsuri pe care aceștia le pot întreprinde și măsuri de stimulare a realizării lor sunt esențiale pentru a asigura confortul și siguranța angajaților. În egală măsură angajații trebuie informați și pregătiți pentru a răspunde noilor cerințe de securitate și sănătate, pentru a preîntâmpina riscuri noi, emergente și pentru a preveni accidente de muncă ori boli profesionale ce pot apărea ca urmare a utilizării noilor tehnologii sau prin utilizarea unor noi forme de muncă.</p> <p>De asemenea, situațiile neprevăzute (ex. pandemia COVID-19) pot provoca șocuri majore pe piața muncii ce pot conduce la disponibilizări sau creșterea masivă a șomajului. În acest context devin esențiale măsurile de sprijin pentru relansarea economică a sectoarelor afectate, precum reconversia profesională a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați, dezvoltarea de</p>

		instrumente pentru adaptarea muncii și a mediului de lucru, introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii și practici care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă.
	(iv) Improving the quality, effectiveness and labour market relevance of education and training systems, to support acquisition of key competences including digital skills	<p>Analiza reformelor din sectorul educației /administrației a aratat ca acestea sunt incomplete, că intervențiile nu sunt în concordanță cu cele din domeniul ocupării, generând lipsa de relevanță, calitate și dezechilibre în piața muncii, între cererea și oferta de competențe. Lipsa informațiilor privind nevoile de competențe din piață generează dificultăți suplimentare în asigurarea relevanței proceselor de formare față de cerințele pieței muncii și afectează calitatea proceselor de formare profesională inițială și continuă, inclusiv aspectele privind recunoașterea competențelor.</p> <p>România trebuie să facă eforturi semnificative pentru îmbunătățirea calității în educație și formarea profesională, pentru a reduce decalajele actuale în raport cu celelalte țări UE. Cele mai stringente aspecte sunt legate de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevoia de reducere a ratelor de abandon școlar, • Nevoia de reducere a ratei de părăsire timpurie a școlii, • Îmbunătățirea rezultatelor la examenele naționale și testările internaționale, • Utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor (softuri, platforme etc.), în educație, formarea competențelor digitale, ca și necesități indispensabile într-o lume globalizată, • Creșterea populației cu studii superioare cu impact direct asupra accesului la piața muncii. • Nevoia de actualizare a competențelor sau de calificare a persoanelor slab calificate sau fără educație și calificare <p>În vederea îmbunătățirii calitatii și eficacității sistemului de educație, formarea cadrelor didactice este de asemenea esențială. Odată cu reformele în ceea ce privește curriculumul național, Romania trebuie să formeze/reformeze (skilling/reskilling) competențele actualelor și viitoarelor cadre didactice. Mai mult, transformarea digitală va „afecta” întregul proces educațional, astfel încât „competențele digitale” necesare cadrelor didactice vor fi esențiale.</p>
	(v) Promoting equal access to and completion of, quality and inclusive education and training, in particular for	<p>Declinul demografic, decalajul rural-urban, migrația, situația socio-economică a familiilor, în general și a celor care se confruntă cu dificultăți, în special, reprezintă provocări importante în atingerea țărilor strategice, stabilite pentru România.</p> <p>România se află în topul țărilor cu cele mai mari rate de părăsire timpurie a școlii (15,3% în 2019), iar rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar era de 91,4%, în anul școlar 2017/2018, constatându-se diferențe semnificative pe medii de rezidență și o scădere a participării la învățământul preșcolar a copiilor de 3 și 4 ani. În perioada 2013-2018, numărul elevilor înscriși în</p>

	<p>disadvantaged groups, from early childhood education and care through general and vocational education and training, and to tertiary level, as well as adult education and learning, including facilitating learning mobility for all</p>	<p>învățământul preuniversitar a scăzut constant, cu aproximativ 200.000 de elevi, cea mai mare scădere fiind înregistrată în învățământul liceal (146.861) și gimnazial (78.238). Această situație apare pe fondul unei scăderi a populației de vârstă școlară (0-18 ani), cu aproximativ 120.000 de persoane față de 2013. Pe de altă parte, sunt cu 27.000 de copii de vârstă antepreșcolară mai mulți față de 2013, ceea ce înseamnă că investițiile în dezvoltarea serviciilor de educație timpurie necesită o prioritizare adecvată.</p> <p>Excluderea socio-economică a populației sărace care trăiește în mediul rural sau a populației rome este rezultatul mai multor factori, care au generat o inegalitate evidentă a oportunităților, atât în ceea ce privește accesul la serviciile de educație și îngrijire în primii ani, cât și, ulterior, în ceea ce privește participarea la liceu sau școală profesională a copiilor din familiile dezavantajate. Investiția în etapele timpurii ale educației, aduce cele mai mari beneficii economice și sociale în timp, în special pentru copiii din grupurile dezavantajate, putând fi evitate cheltuieli ulterioare, mult mai costisitoare și mai puțin eficiente ale măsurilor remediale. Creșterea calității serviciilor de educație timpurie contribuie la o participare școlară crescută, la obținerea de rezultate școlare mai bune și la reducerea riscului de părăsire timpurie a școlii, care reprezintă una dintre principalele provocări la nivel european.</p> <p>Studiile au arătat că măsurile de sprijin pentru participarea la educație a elevilor provenind din grupuri dezavantajate, sunt esențiale: acoperirea costurilor aferente transportului, internatului, rechizitelor, hranei sau chiar cele pentru îmbrăcăminte și încălțăminte. De asemenea, extrem de necesare sunt și serviciile de consiliere psihologică, vocațională, dar și dezvoltare personală (Raport UNICEF Situația adolescenților din România, 2013).</p> <p>De asemenea, schimbările demografice și migrația îndeamnă la găsirea unor noi căi pentru echiparea tuturor persoanelor, inclusiv a persoanele în vârstă, cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru a trăi în mod autonom și sănătos și pentru a continua să contribuie la societate.</p> <p>Schimbările în economie înseamnă că oamenii vor avea nevoie în mod regulat de cunoștințe avansate sau noi, altele decât cele dobândite din educația și formarea lor inițială, care să le permită mai multe tranziții în carieră. Este nevoie astfel de oferirea de oportunități și de răspunsuri inovatoare din partea sistemelor de educație și formare profesională.</p> <p>În România, adulții cu competențe profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale (non-formale și informale), pot fi evaluați în centrele de evaluare a competențelor, însă în prezent este posibilă validarea numai pentru nivelurile de calificare 1–4, doar acolo unde există standardele ocupaționale și nu este încă posibilă validarea competențelor cheie sau a celor transversale.</p>
--	--	--

		<p>Conform datelor din Ancheta forței de muncă din UE din 2014, la nivelul României sunt identificați 3 milioane adulți slab calificați (27,2%), din care mai mult de jumătate sunt persoane angajate. Formarea angajaților din sectorul privat este ad-hoc, deoarece doar companiile mari au o strategie de formare sau un buget special destinat formării profesionale. Companiile mici au o probabilitate mai scăzută de a-și forma angajații deoarece nu dispun, de obicei, de infrastructura instituțională pentru a organiza și implementa programe de dezvoltare a resurselor umane. Pe măsură ce IMM -urile sunt confruntate cu mai multe constrângeri, sprijinul din partea Guvernului pentru perfecționarea angajaților din aceste firme (fie în afara unităților economice, fie la locul de muncă) devine esențial.</p> <p>Puține politici publice abordează necesitatea actualizării competențelor celor care au deja un loc de muncă, astfel încât aceștia sunt expuși riscului de pierdere a locului de muncă. Totodată, persoanele cele mai îndepărtate de piața forței de muncă au cele mai mari necesități în materie de actualizare a competențelor, dar la ele se ajunge cel mai greu.</p> <p>Este necesară însă creșterea gradului de conștientizare a angajatorilor și partenerilor sociali că formarea continuă este o necesitate pentru a crește competitivitatea și productivitatea, precum și adaptabilitatea la schimbările tehnologice.</p>
	<p>(vi) Promoting lifelong learning, notably flexible upskilling and reskilling opportunities for all taking into account digital skills, better anticipating change and new skills requirements based on labour market needs, facilitating career transitions and promoting professional mobility</p>	<p>România se afla, potrivit Monitorului educației și formării 2019, pe ultimul loc din UE din perspectiva ponderii absolvenților de studii superioare (vârsta 30-34 de ani) și a participării adulților (25-64 ani) la procesul de învățare, cu impact direct asupra accesului la piața muncii.</p> <p>Nevoia de perfecționare este ridicată. Aproape 2,4 milioane de adulți (sau 21,5% dintre adulții cu vârsta între 25 și 64 de ani) aveau doar un nivel de instruire scăzut în 2017. Ponderea adulților slab calificați angajați (55,6%) a fost, de asemenea, apropiată de media UE de 56,8%. Totuși, probabilitatea ca adulții să își actualizeze cunoștințele și competențele prin programe de educație specifice este scăzută: în 2018, numai 0,9% dintre adulții din grupa de vârstă 25-64 de ani au beneficiat de o experiență recentă de învățare în cursul celor 4 săptămâni care au precedat ancheta asupra forței de muncă (media UE: 11,1%). Acest lucru este deosebit de îngrijorător, ținând cont de numărul mult mai redus de locuri de muncă ce necesită doar un nivel scăzut de instruire. Având în vedere că în 2017 doar 824 000 de astfel de locuri de muncă au fost încadrate în categoria „ocupații elementare”, acest lucru evidențiază în mod clar necesitatea unui efort considerabil de perfecționare și de recalificare.</p> <p>În România, șansele de a ocupa un loc de muncă sunt cu 17% mai mici în cazul persoanelor cu un nivel scăzut de calificare¹.</p>

¹ Brozovicova et al. (2012), în Investing in skills pays off: the economic and social cost of low-skilled adults in the EU

		<p>Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a spori participarea la educația adulților. Astfel, centrele comunitare pentru educația adulților vor fi extinse și vor fi dezvoltate mecanisme de asigurare a calității. De asemenea, nu a fost încă instituit un sistem pentru dezvoltarea profesională continuă a profesioniștilor din domeniul educației adulților.</p> <p>Potrivit Raportului privind starea învățământului superior 2017-2018, rata de abandon la nivelul învățământului superior per generație poate fi estimată la peste 35%. Acest lucru este datorat "insuficienței" serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de instituțiile de învățământ superior dar și imposibilității multor studenți de a se întreține pe perioada studiilor ca urmare a situației materiale precare.</p> <p>Problematica adecvării stocului de competențe la cerințele pieței muncii este generată, în primul rând, de schimbările din economie care impun actualizări permanente de cunoștințe și competențe și com procesul de globalizarea care accentuează răspândirea tehnologiei și creează noi ocupații care le înlocuiesc pe unele dintre cele existente. Cu fiecare nouă ocupație, abilitățile și competențele necesare trebuie să se adapteze la nevoile identificate. Necesitatea formării este accentuată de deficitul de forță de muncă, de resursa de muncă care este îmbătrânită în contextul tendințelor demografice și de existența unui procent ridicat de forță de muncă slab calificată sau cu pregătire neadecvată. Creșterea automatizării proceselor de producție determină cererea de niveluri mai ridicate de abilități cognitive dar aptitudinile forței de muncă sunt, în continuare, necorelate cu nevoile economiei moderne având în vedere că cca. o treime din populația țării deține abilități digitale de bază. Raportul de Țară 2019, identifică următoarele aspecte problematice: competențe digitale, competențe non-tehnice și relevanța redusă pentru piața forței de muncă a educației și formării. Facilitarea mobilității forței de muncă și a accesului la ocupare poate fi realizată și prin dezvoltarea sistemului și a instrumentelor de validare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal /recunoastere a învățării anterioare.</p>
--	--	---

2. PRIORITIES

Reference: Article 17(2) and 17(3)(c) CPR

Table 1 T: Programme structure*

ID	Title [300]	TA	Basis for calculation	Fund**	Category of region supported	Specific Objective selected***
1	Priority 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii	No		FSE+	More developed	OS 1
					Less developed	
2	Priority 2 Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională	No		FSE+	More developed	OS 5
					Less developed	
3	Priority 3 Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.	No		FSE+	More developed	OS 4
					Less developed	
4.	Priority 4 Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic	No		FSE+	More developed	OS 4 OS 5
					Less developed	
5.	Priority 5 Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți	No		FSE+	More developed	OS 1 OS 3
					Less developed	
6.	Priority 6 Antreprenoriat și economie socială	No		FSE+	More developed	OS 1
					Less developed	
7.	Priority 7 Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii	No		FSE+	More developed	OS 2 OS 3 bis
					Less developed	
8.	Priority 8 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii	No		FSE+	More developed	OS 4 OS 5 OS 6
					Less developed	
9.	Priority 9 Asistență tehnică	Yes		FSE+		NA

* Information on this table will serve as technical input to prefill other fields and tables in the template in the electronic format. Not applicable to EMFF.

** Priority may be multifund in line with Article 17(2) CPR.

*** A priority corresponding to a policy objective shall consist of one or more specific objectives.

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.1. Prioritatea 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☒ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ²

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ³	Code	Amount (EUR)
1	ESF+	MDR LDR	099 Specific support for youth employment and socio-economic integration of young people	10% total ESF+

² In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

³ Not relevant for CF

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁴	Code	Amount (EUR)
1	ESF+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA				
Priority No	Fund	Category of region ⁵	Code	Amount (EUR)
1				

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
1	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
1	ESF+	LDR MDR	04 Investing in small and medium sized enterprises	
1	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	

---

⁴ Not relevant for CF

⁵ Not relevant for CF

2.A.3 Specific objective⁶ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.1.1. (i) *Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

1.i.1. Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și de antreprenoriat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, mici stimulente pentru participare la instruiți în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora.

1.i.2. Realizarea de către centrele /cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, selectați din rândul tinerilor (în special NEET) și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor și de înregistrare a acestora la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare.

1.i.3. Furnizarea de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET (consiliere, inclusiv antreprenorială și de antreprenoriat social, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ucenicii/stagii/internship-uri, evaluare de competențe, înscriere și susținere participare la programe de a doua șansă flexibile, inclusiv la module de pregătire profesională, furnizare servicii suport personalizate: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șofer(pe diverse clase, în funcție de necesități), stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie)..

1.i.4. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor: formare competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, formare în management de proiect, inclusiv accesul la granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up), asistență și consultanță post înființare

1.i.5. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme prin facilitarea accesului la finanțare destinat IMM-urilor și acordarea de măsuri de acompaniament pentru finanțarea beneficiilor acordate tinerilor.

⁶ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

1.i.6. Stimularea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor NEETs prin acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

1.i.8. Programul „Tânăr Voluntar” (acordare de granturi):

- familiarizarea tinerilor cu rigorile solicitate la un loc de muncă, cu aspectele ce țin de practicarea unei meserii;
- dezvoltarea de competențe transversale: munca în echipă, respectare termene, punctualitate, încredere în sine etc.
- facilitarea dobândirii competențelor profesionale
- obținerea experienței în muncă.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Structuri specializate în adresarea nevoilor tinerilor;

Tineri sub 30 ani;

Tineri NEETs: tineri din grupa de vârstă 15-29 ani care nu se află în ocupare și nici în educație sau formare profesională.

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	(i)	FSE+		CO01	Participanti someri, inclusiv someri de lunga durata	Număr		

1	(i)	FSE+		CO02	<i>Participanti someri de lunga durata</i>	Număr		
1	(i)	FSE+		CO03	<i>Participanti inactivi</i>	Număr		
1	(i)	FSE+		CO05	<i>Numar total de participanti sub 30 ani</i>	Număr		
1	(i)	FSE+		CO017	<i>Numar micro/IMMuri sprijinite (pentru dezvoltarea de locuri de muncă flexibile)</i>	Număr		

Table 3: Result indicators											
Prio rity	Specific objecti ve (Invest ment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categ ory of regio n	ID [5]	Indicator [255]	Measu rement unit	Baseline or referen ce value	Referenc e year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Comment s [200]
	(i)	ESF+		CR04	<i>Participanti care dobândesc un loc de muncă, la finalizarea intervenției</i>	Număr					
1	(i)	ESF+		CR02	<i>Participanți în educație sau formare la finalizarea intervenției*</i>	Număr					
				CR03	<i>Participanți care au obținut o calificare la finalizarea intervenției</i>						
1	(i)	ESF+		CR01	<i>Participanti în cautare activă a unui loc de muncă</i>	Număr					

					<i>la finalul intervenției</i>						
1	(i)	ESF+			Tineri sub 30 ani, ocupați prin forme de muncă flexibile (din care NEET)	Număr					

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.2. Prioritatea 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐	This is a priority dedicated to youth employment
☐	This is a priority dedicated to innovative actions
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁷

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ⁸	Code	Amount (EUR)
2	ESF+	MDR LDR	111 Support for early childhood education and care (excluding infrastructure)	
			112 Support for primary to secondary education (excluding infrastructure)	
			113 Support for tertiary education (excluding infrastructure)	
			117 Measures to improve access of marginalised groups such as	

⁷ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

⁸ Not relevant for CF

			the Roma to education, employment	
--	--	--	-----------------------------------	--

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁹	Code	Amount (EUR)
2	ESF+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁰	Code	Amount (EUR)
2	ESF+	LDR MDR		

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
2	FSE+	LDR MDR	02 developing digital skills and job	
2	ESF+	LDR MDR	05 non-discrimination	

2.A.3 Specific objective¹¹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.2.1. (v) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

<p>Intervențiile vor viza în special grupurile dezavantajate, prin:</p> <p>2.v.1. Operațiuni transversale (pentru toate nivelurile de educație din învățământul preuniversitar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Implementarea mecanismelor de monitorizare, avertizare, prevenire și combatere a fenomenului de: a) abandon școlar și părăsire timpurie a școlii și b) segregare școlară
--

⁹ Not relevant for CF

¹⁰ Not relevant for CF

¹¹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Tipuri de sub-acțiuni:

- informare și formare resurse umane din școală și comunitate, pentru implementarea mecanismelor;
  - dezvoltare rețele de mediatori școlari;
  - desfășurare campanii de conștientizare;
  - implementare planuri de intervenție specifice, prin intermediul unei scheme de granturi pentru unitățile care au persoane în situație de risc de abandon școlar sau părăsire timpurie a școlii și pentru organizațiile neguvernamentale care furnizează servicii în sprijinul copiilor/elevilor/tinerilor din această categorie;
  - facilitarea transportului elevilor care locuiesc la o distanță mare de unitățile școlare, prin măsuri adaptate fiecărei unități școlare, respectiv elaborarea de planuri de intervenție și acordarea de sprijin financiar pentru aplicarea măsurilor, inclusiv asigurarea resursei umane și a finanțării costurilor operaționale și de mentenanță ale mijloacelor de transport);
  - dezvoltare/implementare/actualizare instrumente de lucru și baze de date (prin upgrade SIIIR) pentru colectarea consecventă a datelor și adecvarea mecanismului la condițiile specifice ale școlii/ comunității etc;
- **Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES**

Tipuri de sub-acțiuni:

- diversificare și accesibilizare oportunități de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice și personalul suport, care asigură educația copiilor cu dizabilități/CES care să faciliteze individualizarea învățării (inclusiv cursuri de formare destinate cadrelor didactice, profesorilor de sprijin sau mediatorilor școlari în utilizarea limbajului mimico-gestual, în vederea abordării copiilor cu dizabilități auditive);
  - adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor/copiilor/tinerilor cu dizabilități/CES;
  - formarea personalului implicat în managementul unităților de învățământ (inclusiv prin schimburi de experiență) în domeniul educației incluzive de calitate;
  - dezvoltare/achiziție materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și un demers didactic incluziv;
  - achiziția de soft-uri, echipamente și tehnici asistive și alte mijloace de învățare adaptate diferitelor categorii de dizabilitate/nevoi pentru copiii/ elevii/ tinerii cu dizabilități/CES;
  - accesibilizarea clădirilor/spațiilor unităților de învățământ pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități/CES la educație în comunitățile în care trăiesc;
  - adaptarea platformelor educaționale existente și dezvoltarea de noi platforme educaționale astfel încât să poată fi utilizate de copiii cu dizabilități și cerințe educaționale speciale ;
  - măsuri privind susținerea și dezvoltarea unei rețele de ateliere protejate destinate copiilor cu dizabilități sau CES
- **Dezvoltarea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor și tinerilor din învățământul preuniversitar**, cu focalizare pe părinții/ persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile (ex. copii cu dizabilități, ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate sau comunități vulnerabile cu romi).

Tipuri de sub-acțiuni: acțiuni de conștientizare pentru prevenire și combatere abandon școlar și părăsire timpurie a școlii, pentru:

- a) actori educaționali, privind necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, extindere/ generalizare intervenției complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;
- b) întreaga societate, cu privire la importanța educației, rolul acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului, asigurarea de servicii de consiliere, educație parentală etc.)

2.v.2. Intervenții pentru educația timpurie

- **Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational**

Tipuri de sub-acțiuni:

- implementare de strategii locale pentru educație timpurie, în parteneriat cu actorii de la nivel local, pentru creșterea numărului de locuri disponibile în creșe și grădinițe și pilotare și/sau extindere servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.) pentru copii;
  - asigurarea materialelor educaționale (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.) pentru încurajarea participării la educație timpurie;
  - pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, în clustere (granturi pentru ISJ/ISMB și CCD; granturi flexibile pentru unitățile antepreșcolare și preșcolare pentru a pune în aplicare programe moderne și pentru dotări adecvate);
  - elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum, inclusiv a unor strategii didactice inovatoare;
  - oferire sprijin suplimentar pentru susținerea copiilor care aparțin grupurilor vulnerabile: vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, echipamente IT, decontare cheltuieli de masă și transport;
  - realizare analize cost-beneficiu și baze de date online cu informații standard pentru APL-uri și ISJ-uri, în vederea sprijinirii deciziei cu privire la înființarea/extinderea serviciilor complementare pentru copii – măsură sistemică, etc.)
- **Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice din ÎETC** (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic), cu focalizare pe teme precum: dezvoltarea personală, dezvoltarea de abilități socio-emoționale, abilități digitale, competențe de gândire strategică, lucrul cu copiii cu CES/dizabilități, tratarea diferențiată, prevenirea și combaterea segregării, echitatea în educație, drepturile copilului, comunități care educă/ învață, sprijinirea părinților pentru a susține educația copiilor cu CES/ dizabilități etc., **pentru susținerea procesului de promovare a principiilor educației incluzive**, pentru îmbunătățirea accesului la ÎETC.

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltare rute/trasee flexibile de formare, de dezvoltare profesională la nivel de unitate (inclusiv activități de peer learning, activități de formare profesională continuă la nivel de unitate, microcercetare educațională etc.) pentru îmbunătățirea competențelor personalului care oferă servicii de educație și îngrijire timpurie (granturi pentru instituțiile IETC);
- programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, inclusiv cele cu populație roma (granturi județene);
- realizare și implementare sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.) – măsură sistemică.
- Acordare de burse pentru studenții și elevii care învață pentru o carieră în IETC

2.v.3. Intervenții pentru învățământul primar și gimnazial

- **Dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă”**

Tipuri de sub-acțiuni:

- educație remedială pentru dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, activități de sprijin individual și de grup (inclusiv consiliere, dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă etc.);
- activități recreative și de socializare;

- sprijinirea școlilor cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ, prin organizare și finanțare de scheme de granturi;
- peer learning și peer mentoring;
- dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru valorificarea în plan educațional a contextelor nonformale și informale;
- elaborare și furnizare resurse de învățare, inclusiv RED;
- promovare instrumente de monitorizare și evaluare SDS;
- elaborare studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS.
- **Măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor**

Tipuri de sub-acțiuni:

- furnizare servicii de consiliere și orientare școlară și profesională;
- asigurare/ acoperire costuri cu internatul, transport, burse, rechizite școlare etc.;
- program național de susținere a tranziției de la gimnaziu la învățământul secundar superior, care să includă pachete de sprijin individualizat pentru copiii identificați la risc și care să înceapă cel puțin din clasa a VII-a și să fie extins până cel puțin în clasa a X-a.
- **Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă” (ADS), pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu, de către persoanele care au părăsit timpuriu școala.**

Tipuri de sub-acțiuni:

- informare, consiliere și orientare potențiali beneficiari, pentru conștientizarea beneficiilor și optarea informată pentru participarea la Program;
- înscriere și participare la programe ADS flexibile, inclusiv diversificarea modulelor de pregătire profesională;
- furnizare servicii suport personalizate pentru susținerea participării la programul ADS, pentru diminuarea riscului de părăsire a programului înainte de finalizare (de ex. servicii de transport/decontare transport, asigurare hrană, servicii de îngrijire pentru persoane dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medice, materiale educaționale, sprijin material pentru situații de urgență etc.);
- informare, consiliere și orientare școlară și profesională a cursanților, pentru identificarea realistă a alternativelor de acțiune la finalizarea programului ADS: continuare studii, continuare pregătire în sistemul de formare profesională a adulților, ocupare loc de muncă etc.;
- formarea personalului didactic implicat în implementarea programului;
- pilotarea unui program ADS online.

2.v.4. Intervenții pentru învățământul secundar superior

- Asigurarea unui **acces echitabil la o educație de calitate pentru toți elevii**

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltare de materiale suport pentru dezvoltarea competențelor, care să asigure accesul tuturor elevilor la resurse educaționale de învățare relevante;
- organizare și finanțare programe de sprijin, inclusiv individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru toți copiii, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;
- dezvoltare și implementare programe integrate de pregătire suplimentară (suport educațional, consiliere și activități recreative și de socializare etc.);
- **Măsuri de sprijin pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi**

Tipuri de sub-acțiuni:

- organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport individual și de grup (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, abilități digitale, educație pentru dezvoltare durabilă etc.), pentru dezvoltare competențe cheie, în vederea asigurării succesului școlar - sprijin prin măsuri integrate, pentru școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ, inclusiv prin organizare și finanțare scheme de granturi;
  - asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltare personală, înzestrare cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/parcurs educațional/carieră;
  - organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;
  - măsuri de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate, zone izolate sau segregate rezidențial (costuri cu internatul, inclusiv asigurarea resursei umane și finanțarea mentenanței internatului, masa, transport, materiale educaționale, burse etc.);
- **Organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv**

Tipuri de sub-acțiuni:

- formare (inițială și continuă), peer learning, rețele profesionale și mentorat, comunități de învățare tematice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare, inclusiv pentru dezvoltarea competențelor digitale; dezvoltare programe de formare continuă pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, inclusiv mecanisme de lucru online, revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare);
- formarea personalului didactic în domeniul egalității de șanse, non-discriminării, managementul diversității (cu accent pe recunoașterea elementelor care țin de rasism, antisemitism, sexism, homofobie, clasism sau prejudecăți legate de statutul social, ori intoleranță religioasă/ libertate de conștiință, dizabilitate sau boală cronică, vârstă și alte motive protejate de legislația europeană); elemente de recunoaștere și combatere a discursului urii;
- formarea cadrelor didactice în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării, dezvoltarea de rețele profesionale, schimburi de experiență și comunități de învățare tematice ale profesorilor.

2.v.5. Intervenții pentru învățământul terțiar

- **Măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile dezavantajate/ subreprezentate de studenți**

Tipuri de sub-acțiuni:

- sprijin pentru studenții cu risc de abandon (burse, facilitarea participării la burse ale locurilor de muncă etc.);
- sustinerea unor activități specifice în cadrul centrelor de consiliere și orientare în carieră (sesiuni, tabere, training-uri, workshop-uri, etc)
- operationalizare mecanisme instituționale de monitorizare a nevoilor studenților, prin centre de consiliere și orientare profesională - granturi pentru universități;

- servicii de consiliere relevante, mentorat, inclusiv cu studenți voluntari din ani mai mari, tutoriat;
- dezvoltarea și aplicarea chestionare specifice, survey-uri online, strategii și planuri de îmbunătățire a echității, instrumente proprii de intervenție și de raportare a abandonului școlar - granturi pentru dezvoltarea capacității instituționale).

- **Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare**

Tipuri de sub-acțiuni:

- program dedicat de pregătire și facilitare a tranziției la învățământul superior cu posibilitatea de a identifica copiii la risc de a nu finaliza cu absolvirea examenului de bacalaureat și susținerea acestora cu programe individualizate, granturi la nivelul școlilor, programe adecvate de suport social; dezvoltarea parteneriatelor pentru oferire servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc, între licee și universități;
- implementare sistem de stimulare a universităților care realizează acțiuni specifice pentru atragerea elevilor din grupuri defavorizate (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.)
- susținerea universităților în dezvoltarea de abordări strategice în vederea creșterii accesului la studii universitare
- sprijinirea inițiativelor de accesibilizare a universităților, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și dezvoltarea de instrumente specifice pentru admiterea studenților cu dizabilități la programele universitare (ghid de admitere, platformă online etc).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Unități și instituții de învățământ ce oferă servicii educaționale (IETC, ÎPG, ADȘ, ȘDS, ÎSS, ÎT)

Unități de învățământ cu nevoi din punct de vedere a echității serviciilor oferite;

Unități de învățământ care nu asigură toate condițiile necesare pentru elevii cu dizabilități/CES

Copii sau tineri în afara sistemului de învățământ: copii 0- 6 ani, neînscrși în programe de educație timpurie, cu accent pe cei proveniți din medii și grupuri dezavantajate; copii sau tineri care au părăsit timpuriu școala;

Antepreșcolari, preșcolari, elevi și studenți din medii și grupuri dezavantajate (din mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial, de etnie romă, cu părinți plecați la muncă în străinătate, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut), inclusiv participanții la programe de tip „Școală după Școală” (ȘDS) și elevi din ani terminali sprijiniți pentru accesul în învățământul terțiar);

Copii sau tineri cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale (CES): antepreșcolari, preșcolari și elevi, cu dizabilități/Cerințe Educaționale Speciale (CES), înscriși în programe ISCED 0-4; copii de vârstă școlară, cu dizabilități/Cerințe Educaționale Speciale (CES), neînscrși în programe formale de educație;

Personal didactic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art.88);

Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: personal de îngrijire /sprijin din sistemul de îngrijire și educație timpurie a copiilor (IETC); reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic;

Părinți/ reprezentanți legali/ tutori ai copiilor din medii și grupuri dezavantajate (din mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial, cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, de etnie romă, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic

scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut), inclusiv persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii;

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
2	v	ESF+			IOUT9 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, dezvoltate/ îmbunătățite	Numar		
2	v	ESF+			IOUT1 Participanți înscriși în programe de educație timpurie (ISCED 0), sprijiniți	Număr		
2	v	ESF+			IOUT2 Participanți înscriși în învățământul primar sau gimnazial (ISCED 1-2), sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT3 Participanți înscriși în învățământul secundar superior sau postliceal (ISCED 3-4), sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT4 Participanți înscriși în învățământul terțiar (ISCED 5-8), sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT5 Copii sau tineri, în afara sistemului de învățământ, sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT5_1 Copii sau tineri cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale (CES) sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT6 Personal didactic sprijinit	Numar		

2	v	ESF+			IOUT7 Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic, sprijinit	Numar		
2	v	ESF+			IOUT8 Părinți/ reprezentanți legali/ tutori sprijiniți	Numar		
2	v	ESF+			IOUT10 Materiale suport (inclusiv platforme și baze de date), studii, analize dezvoltate	Numar		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
					IREZ4 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, utilizate						
					IREZ1 Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite						
2	v	ESF+			IREZ2 Participanți în educație sau formare la ieșirea din intervenție	Numar					
2	v	ESF+			IREZ3 Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din intervenție	Numar					
2	v	ESF+			IREZ5 Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate	Numar					

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.3. Prioritatea 3 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐	This is a priority dedicated to youth employment
☐	This is a priority dedicated to innovative actions
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹²

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹³	Code	Amount (EUR)
3	FSE+	LDR MDR	112 Support for primary to secondary education (excluding infrastructure)	
			113 Support for tertiary education (excluding infrastructure)	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁴	Code	Amount (EUR)
3	ESF+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁵	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
--	--	--	--	--

¹² In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

¹³ Not relevant for CF

¹⁴ Not relevant for CF

¹⁵ Not relevant for CF

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
3	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
3	ESF+	LDR MDR	03 Investing in research and innovation and smart specialisation	
3	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	

2.A.3 Specific objective¹⁶ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.3.1. (iv) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

3.iv.1. Operațiuni transversale

- **Adaptarea și interconectarea bazelor de date și dezvoltarea competențelor resursei umane aferente**, pentru întărirea capacității de monitorizare și evaluare a calității sistemului de educație și îmbunătățirea serviciilor publice din domeniu
- **Dezvoltare de resurse educaționale deschise (RED)** și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, studenți, profesori și echipele manageriale, cu ajutorul noilor tehnologii, inclusiv pentru elevii/studenții din grupuri vulnerabile (elevi/studenți cu dizabilități/ CES, elevi/studenți care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi/studenți romi etc.)

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea unui studiu privind definirea mai clară a RED și a resurselor de învățare (MOOCs/Microcredentials) și a unor seturi de criterii și încadrarea unor resurselor educaționale într-o astfel de categorie;
- dezvoltarea și îmbunătățirea accesului la resurse educaționale deschise și alte resurse moderne de învățare.
- **Măsurile privind asigurarea accesului la o educație de calitate pentru toți elevii, în corelație cu dinamica pieței muncii** (schimbări tehnologice și structurale, digitale etc.)

a) **măsurile sistemice:**

- elaborarea/ revizuirea standardelor de calitate în educație și formare (pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii);
- creșterea relevanței, dezvoltării și adaptării permanente a curriculumului național la: nevoia de competențe a pieței muncii și provocările progresului tehnologic;
- dezvoltarea de mecanisme dedicate de monitorizare și evaluare a calității și caracterului inclusiv al sistemului de educație și formare profesională și de programe dedicate de granturi la nivelul școlilor pentru creșterea calității.

¹⁶

Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

b) măsuri competitive: sprijinirea formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale și asigurarea succesului școlar, prin organizarea și finanțarea măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă, educație pentru patrimoniu etc.); revizuirea și aplicarea sistematică a mecanismului de monitorizare și evaluare a calității educației la nivelul sistemului și al fiecărei unități de învățământ (inclusiv prin: creșterea relevanței autoevaluării, a evaluării externe, implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați - elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității - și colectarea feedback-ului acestora); sprijinire rețele, parteneriate, proiecte și programe care să ajute elevii în cunoașterea oportunităților de continuare a educației, la niveluri superioare sau de acces pe piața muncii; dezvoltare/ revizuire/ adaptare programe școlare; programe de formare inițială și continuă a personalului didactic, cu accent pe didactica specialității; formarea personalului implicat în managementul unităților de învățământ, organizarea de workshop-uri pentru dobândirea de competențe cheie de planificare strategică instituțională pentru elaborarea obiectivelor, a țințelor strategice, a acțiunilor și a rezultatelor cât și pentru identificarea, monitorizarea și elaborarea strategiilor integrate de evaluare a îndeplinirii obiectivelor; pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare-evaluare inovatoare și eficiente; dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private; asigurarea dotărilor/ echipamentelor necesare: laboratoare tehnice, transport, cloud educational/specializare inteligentă).

- **Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați:** susținerea echipelor/centrelor educaționale de excelență, cercetare și inovare dedicate descoperirii și dezvoltării abilităților copiilor supradotați; formare mentori în educație de excelență, dezvoltare/aplicare modele de instruire personalizată care să asigure dezvoltarea inteligentă a copiilor și tinerilor cu potențial înalt; încurajarea și finanțarea unor proiecte unice și inovative, măsuri de acompaniament stimulat: tabere și excursii cu scop educativ (seminarii tematice, vizite la muzee, spectacole etc), susținerea participării la diverse activități artistice (dans, muzica, pictura, teatru etc.), inclusiv burse de excelență și sprijin material (rechizite, îmbrăcăminte etc), burse pentru studii care valorifică talente.
- **Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul preuniversitar** (educație generală), prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+, pentru instituțiile cu acreditare, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională
- **Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație**, în acord cu interesele **elevilor/studentilor**, cât și cu nevoile pieței muncii

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE/ Centrele de orientare și consiliere (inclusiv prin formarea personalului propriu, suplimentarea și diversificarea resurselor umane etc.);
- cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali și organizațiilor nonguvernamentale, în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională;
- implicarea rețelelor alumni în monitorizarea integrării pe piața muncii și care să faciliteze accesul la piața muncii pentru noii absolvenți;
- asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor, platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor materiale necesare pentru un proces eficient de consiliere și orientare profesională;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere și îndrumare pentru elevii și familiile acestora (părinți, tutori), pentru o realistă identificare a intereselor și ariilor de performanță ale elevilor, a opțiunilor de continuare a studiilor, pentru asigurarea relevanței pregătirii socio-profesionale.

3.iv.2. Intervenții pentru învățământul primar și gimnazial

- **Măsuri privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor**

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltare/revizuire / diversificare curriculum la decizia școlii (inclusiv materiale suport pentru implementare și evaluare) și a curriculumului bazat pe competențe;
- formarea cadrelor didactice, pentru facilitarea dobândirii competențelor cheie de către elevi, cu accent asupra competențelor digitale și a celor antreprenoriale;
- sprijinirea formării profesionale inițiale și continue a personalului didactic (inclusiv prin organizare programe de conversie profesională) în domenii în care există un deficit curent și estimat de cadre didactice, cu accent pe resursele umane din școlile din medii dezavantajate socio-economic, inclusiv dezvoltarea de parteneriate universități – organizații neguvernamentale care lucrează în pregătirea profesională și sprijinirea cadrelor didactice.
- dezvoltare parteneriate între unități de învățământ și agenți economici/ organizații publice și private relevante,
- **Elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predării – învățării – evaluării** centrate pe competențe, care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță
Crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente, dotarea unităților școlare cu sisteme de teleșcoală și învățământ deschis la distanță etc.), **pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie ale elevilor** (în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale), pentru asigurarea premiselor formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană.

3.iv.3. Intervenții pentru învățământul secundar superior

- **Sprijinirea dezvoltării profesionale a personalului didactic**, pentru asigurarea accesului elevilor la un proces educativ realizat în condiții de înaltă calitate, de cadre didactice calificate

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea unor programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/ adaptarea sistemului de evaluare etc.);
- organizarea de trasee flexibile de formare a cadrelor didactice, pentru aprofundarea sau extinderea competențelor profesionale (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională);
- formarea cadrelor didactice în vederea dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale;
- formarea cadrelor didactice pentru realizarea de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.;
- dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev, evaluarea formativă și abordarea incluzivă a demersului didactic.
- **Dezvoltarea/modernizarea/implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ preuniversitar**
- **Pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale** (recunoașterea competențelor dobândite în aceste contexte), pentru o mai bună integrare pe piața muncii.

3. iv.4. Intervenții pentru învățământul terțiar

- **Adaptarea programelor de studiu și a abordărilor didactice din învățământul terțiar, la nevoile societale actuale**, pentru corelarea competențelor studenților și a absolvenților cu dinamica pieței muncii:

a) măsură sistemică: implementarea mecanismelor de monitorizare a: evoluțiilor numărului studenților, a absolvenților de învățământ terțiar, a nevoilor pieței forței de muncă și a inserției absolvenților pe piața muncii, în vederea furnizării informațiilor necesare pentru adaptarea ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar și la nivelul instituțiilor de învățământ superior, pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale;

b) alte măsuri de susținere a universităților, în vederea: realizării de rapoarte instituționale cu privire la angajabilitatea absolvenților, ținând cont de particularitățile fiecărui program de studiu; adaptării programelor de studii la nevoile de competențe cerute de piața muncii (studii, analize, modificări de conținut ale procesului didactic etc.); dezvoltării unor mecanisme suplimentare pentru previzionarea nevoii de forță calificată de muncă la nivel local și regional; facilitării interacțiunii între angajatori și/sau organizații neguvernamentale și studenți, prin intermediul unor parteneriate între instituții de învățământ superior și aceste entități (mese rotunde, workshop-uri, târguri de joburi etc.); dezvoltării unui mecanism de încurajare a dialogului dinamic și continuu între instituțiile de învățământ superior și mediul economic/ parteneri sociali; dezvoltarea de soluții IT integrate care să faciliteze comunicarea între studenți și instituții de învățământ superior (măsură sistemică).

- **Asigurarea instrumentelor pentru monitorizarea și evaluarea sistemului de învățământ superior**

Tipuri de acțiuni:

- adaptarea și inter-operaționalizarea bazelor de date existente în perioada anterioară de finanțare;
- implementarea/dezvoltarea unor baze de date, servicii publice oferite comunității, comunicare/ schimb de date cu MEC, formare personal didactic auxiliar implicat în managementul școlarității;
- **Dezvoltarea și implementarea unor programe universitare**, la solicitarea agenților economici, organizațiilor de CDI, **pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii**

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, școli doctorale interdisciplinare inclusiv în domeniile de specializare inteligentă;
- desfășurarea de programe de formare, în parteneriat cu agenți economici locali sau regionali și organizații de CDI, în baza unor nevoi identificate în piața muncii;
- atragera de studenți/doctoranzi/postdoctoranzi în domeniile relevante pentru piața muncii, prin diverse mecanisme: burse, susținere mobilități etc.;
- susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale și postdoctorale în domeniile de specializare inteligentă; dezvoltarea de cursuri deschise, online, platforme e-learning pentru competențe cerute de către piața muncii.
- **Sprijinirea mobilității internaționale ERASMUS+** prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar studenților, pentru granturile de mobilitate, din fonduri suplimentare FSE+, pentru dobândirea unor experiențe noi de învățare (**asigurarea sinergiei Erasmus+/FSE+**)
- **Implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior**, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia

Tipuri de acțiuni:

- sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști;

- granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități care doresc să acceadă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic, programe cu dublă specializare/programe în cotutelă „joint degree”, proiecte „twining”, etc);
- dezvoltarea de programe de formare profesională pentru competențe lingvistice/digitale pentru cadrele didactice);
- **Promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii**

Tipuri de acțiuni:

- formarea și dezvoltarea competențelor studenților, conform nevoilor pieței muncii;
- formarea cadrelor didactice - dezvoltarea abilităților digitale și antreprenoriale și îmbunătățirea competențelor specifice și transversale, inclusiv dezvoltarea competențelor profesionale, specifice domeniului IT (participare la programe de schimb de bune practici, peer learning, cursuri, etc.);
- programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților, etc);
- promovarea și dezvoltarea filierelor vocaționale legate de domeniul patrimoniului cultural: istorie, arheologie, arhitectură, restaurare, ingineria materialelor și structurilor, biochimie;
- granturi pentru finanțarea unor scheme de antreprenariat (de tipul start-up students);
- încheierea unor parteneriate sustenabile cu sectorul privat pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă, prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiali angajatori, programe de internship/ programe de învățare la locul de muncă etc., adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în programe de învățare la locul de muncă;
- asigurarea unor resurse educaționale deschise și softuri educaționale, pentru studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități (max 10%): echipamente, sisteme de învățământ online/învățământ deschis la distanță, softuri, dezvoltări și integrării în procesul didactic.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Unități și instituții de învățământ ce oferă servicii educaționale (ÎPG, ADȘ, ȘDS, ÎSS, ÎPT, ÎT)

Unități de învățământ cu nevoi din punct de vedere a echității serviciilor oferite;

Unități de învățământ care nu asigură toate condițiile necesare pentru elevii cu dizabilități/CES

Instituții centrale, regionale și locale cu responsabilități în gestiunea sistemului de învățământ

Elevi și studenți (ISCED 1-8, inclusiv absolvenți de liceu necertificați la examenul de bacalaureat), postdoctoranzi

Personal didactic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art.88);

Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; persoane cu responsabilități în monitorizarea și evaluarea calității sistemului de învățământ;

Părinți/ reprezentanți legali/ tutori;

Elevi înscriși în programe ISCED 2-4 și studenți înscriși în programe ISCED 5-8, sprijiniți pentru a beneficia de o mobilitate în cadrul programului ERASMUS+

Personal din învățământul preuniversitar și terțiar sprijinit pentru participarea la o mobilitate ERASMUS+

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	iv	ESF+			IOUT10 Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize dezvoltate	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT9 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, dezvoltate/ îmbunătățite	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT2 Participanți înscriși în învățământul primar sau gimnazial (ISCED 1-2), sprijiniți	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT3 Participanți înscriși în învățământul secundar superior sau postliceal (ISCED 3-4), sprijiniți	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT4 Participanți înscriși în învățământul terțiar (ISCED 5-8), sprijiniți	Număr		
3	iv	ESF+			IOUT5_2 Participanți (elevi și studenți) sprijiniți pentru participarea la mobilități ERASMUS+	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT6 Personal didactic sprijinit	Numar		
3	iv	ESF+			IOUT6_1 Personal sprijinit pentru participarea la mobilități ERASMUS+			
3	iv	ESF+			IOUT7 Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic, sprijinit			
3	iv	ESF+			IOUT8 Părinți/ reprezentanți legali/ tutori sprijiniți	Număr		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3	iv	ESF +			IREZ5 Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate	Nu mar					
3	iv	ESF +			IREZ4 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, utilizate	Nu mar					
3	iv	ESF +			IREZ1 Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite	Nu mar					
3	iv	ESF +			IREZ3 Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din intervenție	Nu mar					

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.4. Prioritatea 4 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹⁷

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

¹⁷ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁸	Code	Amount (EUR)
4	FSE+	LDR MDR	112 Support for primary to secondary education (excluding infrastructure)	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁹	Code	Amount (EUR)
4	FSE+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA				
Priority No	Fund	Category of region ²⁰	Code	Amount (EUR)
4				

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
4	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
4	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	

2.A.3 Specific objective²¹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.4.1. (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

4.iv.1.Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem Tipuri de sub-acțiuni:
---

¹⁸ Not relevant for CF

¹⁹ Not relevant for CF

²⁰ Not relevant for CF

²¹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

- formarea actorilor relevanți, care contribuie la implementarea mecanismului, de la nivel regional/ județean/ local;
- colectarea periodică și consecventă a datelor; dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în ÎPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor, la operatorii economici, pentru fundamentarea deciziilor privind actualizări/modificări legislative/ metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale).

4.iv.2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL), pentru asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor

Tipuri de sub-acțiuni:

- formarea monitorilor de calitate;
- dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice;
- formarea personalului didactic din IPT, ISJ și al operatorilor economici pentru asigurarea calității învățării la locul de muncă;
- vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă, la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă;
- elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă, în companiile parteneri;
- dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual care să asigure spațiile, tehnologiile și personalul calificat, pe principalele sectoare/zone cu necesități și capacități în domeniu;

4.iv.3. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea mediului de afaceri, în vederea creșterii relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor, pentru piața muncii

Tipuri de sub-acțiuni:

- formarea personalului didactic, al ISJ, al operatorilor economici, pentru asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării;
- elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării, în vederea certificării calificării profesionale;
- asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale.

4.iv.4. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎPT

Tipuri de sub-acțiuni:

- stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor;
- extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT;
- dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială, ducând inclusiv la creșterea atractivității IPT.

4.iv.5. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3D printing, etc.), care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde;

- promovarea și dezvoltarea filierelor vocaționale care includ specializări necesare domeniului restaurării monumentelor istorice (ex. tamplar-restaurator, dulgher-restaurator, restaurator piatră etc.);
- formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici, precum și formarea tutorilor desemnați din partea operatorilor economici, pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice, în lucru cu elevi;
- formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici, care urmează module de formare pe teme de metodica și didactica specialității);
- formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic, în marketingul ÎPT, relaționare cu piața muncii, management financiar și atragere de resurse etc., organizarea de workshop-uri pentru dobândirea de competențe cheie de planificare strategică instituțională pentru elaborarea obiectivelor, a țăintelor strategice, a acțiunilor și a rezultatelor cât și pentru identificarea, monitorizarea și elaborarea strategiilor integrate de evaluare a îndeplinirii obiectivelor.;
- finanțarea stagiilor de practică, pentru sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor;
- formarea personalului didactic din ÎPT, în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;
- dezvoltarea/ implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor;
- organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ în colaborare cu agenții economici;
- elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării pentru o formare profesională de calitate;
- îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și dotarea, printr-un program național, a „atelierelor școală”, cu mijloace didactice și echipamente, în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială, pentru facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii;
- acordarea de granturi operatorilor economici care furnizează componente de învățare la locul de muncă pentru asigurarea spațiilor și tehnologiilor adecvate „atelierelor școală”, precum și a personalului calificat în domeniu;
- dezvoltarea de manuale și auxiliare curriculare în format digital (softuri educaționale, resurse educaționale deschise), împreună cu mediul economic și partenerii sociali).

elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predării – învățării – evaluării la distanță, centrate pe competențe , care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță **4.iv.6. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere** (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), **pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională**, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor prin organizarea de vizite gen „Ziua Porților Deschise”, cât și stagii de practică productivă în sistem dual pentru familiarizarea elevilor/studentilor/părinților cu activitatea din companii și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de: consiliere și orientare profesională, dezvoltare personală etc.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Unități și instituții de învățământ ce oferă servicii educaționale (ÎPT)
 Elevi din învățământul profesional și tehnic
 Elevi de gimnaziu

Personal didactic din învățământul profesional și tehnic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art.88);
 Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; operatori economici (tutori de practică - angajat al unui agent economic unde practicantul își desfășoară pregătirea practică în condiții reale , specialiști etc.); personal din structurile parteneriale de la nivel regional și județean din IPT

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
4	iv	ESF+			IOUT9 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, dezvoltate/ îmbunătățite	Număr		
4	iv	ESF+			IOUT10 Materiale suport (inclusiv platforme și baze de date), studii, analize dezvoltate	Număr		
4	iv	ESF+			IOUT2 Participanți înscriși în învățământul primar sau gimnazial (ISCED 1-2), sprijiniți	Număr		
4	iv	ESF+			IOUT3 Participanți înscriși în învățământul secundar superior sau postliceal (ISCED 3-4), sprijiniți			
4	iv	ESF+			IOUT6 Personal didactic sprijinit	Număr		
4	iv	ESF+			IOUT7 Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic, sprijinit	Număr		

Table 3: Result indicators

Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measureme nt unit	Baseline or referenc e value	Referenc e year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Commen ts [200]
4	iv	ESF +			IREZ4 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, utilizate	Număr					
4	iv	ESF +			IREZ1 Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite	Număr					
4	iv	ESF +			IREZ3 Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din program	Număr					
4	iv	ESF +			IREZ5 Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate	Număr					

2.A.3 Specific objective²² (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.4.2. (v) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

4.v.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei romă, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul

²² Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

rural etc.), **pentru creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională**

4.v.2 Măsurile pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul ÎPT

Tipuri de acțiuni:

- identificarea nevoilor educaționale specifice ale elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional;
- formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;
- extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin, pentru elevii din grupuri vulnerabile (programe de sprijin individualizat).

4.v.3. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.

Tipuri de sub-acțiuni:

- acțiuni de informare-conștientizare, desfășurate în rândul:
  - a) actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile și
  - b) întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică, servicii de consiliere, educație parentală).

4.v.4. Dezvoltarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe:

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea de Resurse Educationale Deschise pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică și științe;
- formarea cadrelor didactice în intervenții pe literație, numerație și educație remedială
- dezvoltarea și acreditarea unor metodologii de bune practici pentru cadre didactice pentru dezvoltarea competențelor cheie în educație remedială, literație, numerație
- asigurarea condițiilor suport necesare pentru derularea programelor remediale (masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc.

4.v.5. Asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile acreditate, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională (sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru ÎPT)

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Elevi din învățământul profesional și tehnic

Elevi din învățământul profesional, din grupuri sau medii dezavantajate (elevi cu dizabilități/CES, aparținând etniei roma, din mediul rural, urban mic etc.)

Elevi din clasa a IX-a IPT,

Personal didactic din învățământul profesional și tehnic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art.88);

Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului

de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; operatori economici (tutori de practică - angajat al unui agent economic unde practicantul își desfășoară pregătirea practică în condiții reale , specialiști etc.); personal din structurile parteneriale de la nivel regional și județean din IPT

Părinți/ reprezentanți legali/ tutori, în special ai copiilor din medii și grupuri dezavantajate: persoane cu copii, provenind din medii și grupuri dezavantajate (din mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial, cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, de etnie romă, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut), inclusiv persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii;

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
4	v	ESF+			IOUT3 Participanți înscriși în învățământul secundar superior sau postliceal (ISCED 3-4), sprijiniți	Număr		
4	v	ESF+			IOUT6 Personal didactic sprijinit	Număr		
4	v	ESF+			IOUT7 Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic, sprijinit			
4	v	ESF+			IOUT8 Părinți/ reprezentanți legali/ tutori sprijinți	Număr		
4	v	ESF+			IOUT10 Materiale suport (inclusiv platforme și baze de date), studii, analize dezvoltate	Număr		
4	v	ESF+			IOUT5_2 Participanți (elevi și studenți) sprijiniți			

					pentru participarea la mobilități ERASMUS+			
4	v	ESF+			IOUT6_1 Personal sprijinit pentru participarea la mobilități ERASMUS+			

Table 3: Result indicators											
Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Baseline or referenc e value	Referenc e year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Comment s [200]
4	v	ESF+			IREZ1 Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite	Număr					
4	v	ESF+			IREZ3 Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din program	Număr					
4	v	ESF+			IREZ5 Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate	Număr					

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.5. Prioritatea 5 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**

☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation²³

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ²⁴	Code	Amount (EUR)
5	FSE+	LDR MDR	097 Measures to improve access to employment	
			098 Measures to promote access to employment of long-term unemployed	
			104 Support for labour mobility	
			105 Measures to promote women's labour market participation and reducing gender-based segregation in the labour market	
			106 Measures promoting work-life balance, including access to childcare and care for dependent persons	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ²⁵	Code	Amount (EUR)

²³ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

²⁴ Not relevant for CF

²⁵ Not relevant for CF

5	ESF+	LDR MDR	01	
---	------	------------	----	--

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA					
Priority No	Fund	Category of region ²⁶	Code	Amount (EUR)	

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
5	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
5	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	
5	ESF+	LDR MDR	06 Gender equality	

2.A.3 Specific objective²⁷ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.5.1. (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

²⁶ Not relevant for CF

²⁷ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

5.i.1. Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii, în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate prin Programul Operațional Combaterea Sărăciei.

5.i.2 Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin:

- servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz);
- servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/ integrare pe piața muncii/activare;
- programe de formare profesională/ ucenicie la locul de muncă/ stagii/ alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- furnizarea de servicii de acompaniere socio- profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii;
- pachete de măsuri pentru stimularea mobilității, inclusiv pentru relocare.

5.i.3 Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii;
- identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere, motivarea acestora prin acțiuni specifice;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitate locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc), inclusiv cu diaspora în perspectiva migrației de întoarcere;
- furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform acțiunii 5.i.2.

5.i.4. Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile /sectoarele economice afectate de probleme sistemice generalizate (ex. pandemia COVID – 19):

- sprijin pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;
- sprijin pentru persoanele angajate în cadrul întreprinderilor a căror activitate este afectată indirect ca urmare a declarării situațiilor de urgență/alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții.
- Subvenții acordate angajatorilor pentru plata unei părți din salariu, în vederea menținerii locurilor de muncă, inclusiv pentru angajații care au beneficiat de șomaj tehnic. (Ex. programe de muncă redusă sau programe flexibile de muncă de tipul "Kurzarbeit")

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Persoane inactive, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilitati, persoane din comunități marginalizate, persoane din zone rurale, persoane aparținând minorităților, persoane eliberate din detenție, tineri postinstitutionalizați

Persoane in șomaj tehnic, cu contractul de munca suspendat, angajați ai întreprinderilor din sectoare economice în dificultate

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
5	(i)	ESF+		CO05	Numar total participantii sub 30 ani	Număr		
5	(i)	FSE+		CO01	Participantii someri, inclusiv someri de lunga durata	Număr		
5	(i)	FSE+		CO02	Participantii someri de lunga durata	Număr		
5	(i)	FSE+		CO03	Participantii inactivi	Număr		
5	(i)	FSE+			Participantii in activitati de migrație sezoniera	Număr		
5	(i)	FSE+			Persoane in somaj tehnic/ cu contractul de munca suspendat/ angajați ai întreprinderilor din sectoare economice în dificultate	Număr		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
5	(i)	ESF+		CR04	Participantii în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenție						

5	(i)	ESF+		CR02	Participanți în educație sau formare la finalizarea intervenției *						
5	(i)	ESF+		CR03	Participanți care obțin o calificare la sfârșitul intervenției						
5	(i)	ESF+		CR01	Participanți în căutare activă a unui loc de muncă la finalul intervenției						

2.A.3 Specific objective²⁸ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.5.2. (iii) *Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situație de dependență*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

5.iii.1. Sprijin acordat angajatorilor pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate

5.iii.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Femei inactive, șomere, șomere de lungă durată

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions – Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

²⁸

Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
5	(iii)	FSE+		CO017	Numar micro/IMMuri sprijinite (pentru amenajare spatii)			
5	(iii)	ESF+		CO017	Numar micro/IMMuri sprijinite (pentru dezvoltarea de locuri de muncă flexibile)			

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
5	(iii)	ESF+		CR04	Participanți (femei) în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenției						

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

2.6. Prioritatea 6 - Antreprenoriat și economie socială

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment

☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ²⁹

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) *[This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]*

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field/employment				
Priority No	Fund	Category of region ³⁰	Code	Amount (EUR)
6	ESF+	LDR	100 Support for self-employment and business start-up	
		MDR	101 Support for social economy and social enterprises	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³¹	Code	Amount (EUR)
6	ESF+	LDR	01	
		MDR		

²⁹ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

³⁰ Not relevant for CF

³¹ Not relevant for CF

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA					
Priority No	Fund	Category of region ³²	Code	Amount (EUR)	

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
6	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
6	ESF+	LDR MDR	04 Investing in small and medium-sized enterprises (SMEs)	
6	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	
6	ESF+	LDR MDR	08 Capacity building of the civil society organisations	

2.A.3 Specific objective³³ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.6.1. (i) *Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

³² Not relevant for CF

³³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

6.i.1 Organizare de conferințe, forumuri sau reuniuni cu privire la oportunitățile de afaceri locale/ sociale sau în sectoare de activitate (ex.: „Săptămâna antreprenoriatului”, „Luna economiei sociale”, „Economie circulară” etc.).

6.i.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, programe de formare în management de proiect programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenoriat etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate.

6.i.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up).

6.i.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack).

6.i.5. Dezvoltarea de instrumente care să contribuie la creșterea potențialului economiei sociale prin sprijinirea dezvoltării rețelelor, federațiilor, uniunilor, consorțiilor de întreprinderi sociale și a centrelor de resurse ale acestora și a acțiunilor lor de promovare a conceptelor de economie socială și întreprinderi sociale, sau prin realizarea de studii, analize sau colectare periodică de date cu privire la potențialul de dezvoltare sau la impactul economic și social pe care îl au întreprinderile sociale și utilizarea acestora pentru cercetare și crearea unui cadru favorabil dezvoltării (observator național al economiei sociale, promovare marcă socială etc.).

6.i.6. Acordarea de granturi pentru înființarea dezvoltare/ inovare/scalare/ extindere/ de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale.

6.i.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității.

6.i.8. Sprijinirea angajatorilor întreprinderi sociale de inserție pentru insertia socio-profesionala a lucrătorilor defavorizați – contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei, cu servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane din grupuri dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive

Administratori de grant

Microintreprinderi, IMM-uri,

Antreprenori, manageri, personal angajat

Întreprinderi sociale, structuri specializate în adresarea nevoilor pe care le au întreprinderile sociale,

Antreprenori si personal angajat in sectorul economiei sociale

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6	(i)	FSE+			Evenimente, servicii si produse de promovare antreprenoriat și concepte privind economie și antreprenoriat social sprijinite	Număr		
6	(i)	FSE+			Participanți in programe de sprijin antreprenorial	Număr		
6	(i)	FSE+			Participanți beneficiari de granturi start up			
6	(i)	FSE+			Participanți in programe de asistență și consultanță post înființare			
6	(i)	FSE+		CO017	Numar micro/IMMuri sprijinite (	Număr		
					Numar întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție sprijinite			
6	(i)	FSE+			Structuri / instrumente suport pentru economia socială sprijinite (rețele, federații, uniuni, consorții, centre de resurse, întreprinderi sociale)	Număr		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6	(i)	FSE+		CR04	Participanți în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenție	Număr					

2.A.1 Title of the priority:

2.7. Prioritatea 7 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ³⁴

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

³⁴ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) *[This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]*

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ³⁵	Code	Amount (EUR)
7	ESF+	MDR LDR	102 Measures to modernise and strengthen labour market institutions and services to assess and anticipate skills needs and to ensure timely and tailor-made assistance	
			107 Measures for a healthy and well-adapted working environment addressing health risks, including promotion of physical activity	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³⁶	Code	Amount (EUR)
7	ESF+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus NA				
Priority No	Fund	Category of region ³⁷	Code	Amount (EUR)

³⁵ Not relevant for CF

³⁶ Not relevant for CF

³⁷ Not relevant for CF

--	--	--	--	--	--

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
7	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
7	ESF+	LDR MDR	04 Investing in small and medium-sized enterprises (SMEs)	
7	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	
7	ESF+	LDR MDR	07 Capacity building of social partners	

2.A.3 Specific objective³⁸ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.7.1. (ii). *Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

7.ii.1. Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind:

- colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți;
- elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe;
- adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate;
- creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă;
- evaluarea politicilor și revizuirea în consecință.

7.ii.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare

- **Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale**, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor.
- **Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali** în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin:
  - Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.;
  - Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale;
  - Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional.;

³⁸

Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

- Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel;
- Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante;
- Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European;
- Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).
- **Sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni** (framework agreements)
- **Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social** (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Personal din autoritati si institutii publice, institute de cercetare, furnizori de servicii de ocupare și formare, angajatori și membrii / specialiști ai comitetelor sectoriale și ai partenerilor sociali, Organizații sindicale și patronale reprezentative, angajatori.

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7	(ii)	FSE+			Studii/ analize/ produse de cercetare/ rapoarte de evaluare politici publice realizate, armonizate și diseminate	Număr		
7	(ii)	FSE+			Participanți în programe de pregătire	Număr		
7	(ii)	FSE+			Entități sprijinite (pentru consolidarea dialogului social)	Număr		
7	(ii)	FSE+			Participanți (parteneri sociali) în programe/ activități/ pachete integrate	Număr		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
7	(ii)	ESF+			Participanți competenți în monitorizare , evaluare și diseminare a informațiilor din piața muncii	Număr					
7	(ii)	ESF+			Participanți activi în evaluare și revizuire politici publice, la șase luni	Număr					

					după intervenție						
7	(ii)	ESF+			Participanți implicați în activități ale Comitetelor sectoriale la șase luni după finalizarea intervenției	Număr					
7	(ii)	ESF+			Participanți ai partenerilor sociali implicați în activități specifice dialogului social la 6 luni după intervenție	Număr					

2.A.3 Specific objective³⁹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.7.2. (iii bis) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

7.iiibis.1. Măsurile de sprijin pentru relansarea economică a sectoarelor afectate în urma declarării situațiilor de urgență/alertă (ex. pandemia Covid -19)

- **Facilitarea procesului de outplacement**, respectiv tranziția lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/ concediați către noi locuri de muncă, inclusiv prin programe de formare care să asigure reconversia profesională
- Sprijin pentru **participarea la programe de formare** care vizează îmbunătățirea abilităților de bază și transversale, a competențelor antreprenoriale, precum și evaluarea și certificarea competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- Sprijin pentru **întreprinderile a căror activitate este afectată indirect** ca urmare a declarării situațiilor de urgență /alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;

³⁹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

- **Sprijin pentru îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii** (ex. practici pentru integrarea/ adaptarea noilor angajați la locul de muncă, mecanisme de planificare prospectivă a ocupării forței de muncă și a competențelor etc);
- **Introducerea și sprijinirea unor forme flexibile de ocupare** (ex. muncă la domiciliu, teleworking, program de lucru flexibil, societăți înființate de foștii lucratori disponibilizati etc.).

7.iiibis.2. Sprijinirea angajatorilor în general și în mod special a celor de tip IMM, pentru crearea unor condiții de muncă adaptate menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social și pentru reducerea absenteismului:

- Dezvoltarea de instrumente pentru adaptarea muncii și a mediului de lucru, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici sau pentru prevenirea îmbolnăvirilor;
- Introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii, productive și „verzi” în întreprinderi, practici care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă, care îmbunătățesc statutul profesional și de sănătate al angajaților, care asigură un tratament egal la locul de muncă, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici.

7.iiibis.3. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

7.iiibis.4. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Persoane angajate, persoane disponibilizate ca urmare a situațiilor de epidemii, angajatori si personal specializat in management resurse umane, antreprenori.

Lucratori varstnici

Persoane vârstnice

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators

Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7	iii bis	FSE +			<i>Număr total de participanți</i> (Din care: la măsuri de relansare economică după situații care destabilizează piața muncii - la măsuri de adaptare a condițiilor de muncă - în programe de promovare/ pregătire SSM	Număr		
7	iii bis	FSE +		CO1 7	<i>Numar micro/IMMuri sprijinite</i> (pentru crearea unor condiții de muncă adaptate; - prin măsurile de relansare economică; pentru noi modalități de ocupare/ forme flexibile; - pentru măsuri de îmbătănire active)	Număr		
7	iii bis	FSE +		CO0 6	<i>Participanți cu vârsta peste 54 ani</i>	Număr		

Table 3: Result indicators											
Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measureme nt unit	Baseline or referenc e value	Referenc e year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Comment s [200]
7	iii bis	FSE +		CR04	<i>Participanți în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu</i>	Număr					

					<i>la finalizare intervenție</i>						
7	iii bis	FSE +		CRO 6	Participanți cu situația îmbunătățită a pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției	Număr					
7	iii bis	FSE +			Participanți care se declară cu situație îmbunătățită privind SSM la șase luni după intervenție	Număr					
7	iii bis	FSE +			Persoane în vârstă active la finalizarea intervenției	Număr					

2.A.1 Title of the priority:

2.8. Prioritatea 8 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁴⁰

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

⁴⁰ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ⁴¹	Code	Amount (EUR)
8	ESF+	MDR LDR	113 Support for tertiary education (excluding infrastructure)	
			114 Support for adult education (excluding infrastructure)	
			108 Support for the development of digital skills	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁴²	Code	Amount (EUR)
8	ESF+	LDR MDR	01	

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focusNA				
Priority No	Fund	Category of region ⁴³	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
--	--	--	--	--

⁴¹ Not relevant for CF
⁴² Not relevant for CF
⁴³ Not relevant for CF

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
8	ESF+	LDR MDR	02 Developing digital skills and jobs	
8	ESF+	LDR MDR	04 Investing in small and medium-sized enterprises (SMEs)	
8	ESF+	LDR MDR	05 Non-discrimination	

2.A.3 Specific objective⁴⁴ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.8.1. (iv) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

8.iv.1. Dezvoltarea/ modernizarea/ implementarea mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemelor de FPI și FPC.

8.iv.2. Adaptarea ofertelor educaționale postuniversitare (programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă și programe postuniversitare de perfecționare) la solicitările pieței muncii, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă.

8.iv.3. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin:

- dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați;
- dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților;
- formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților;
- îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare.

8.iv.4. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea

⁴⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

profesionala a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe.

8.iv.5. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin:

- programe de actualizare/ dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează;
- efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv;
- programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie.

8.iv.6. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Institutii centrale, regionale si locale cu responsabilitati in gestiunea sistemului de invatamant
Absolvenți ISCED 6-8

Personal din organizații/ instituții care se ocupă de formarea profesională a adulților (formatori, specialiști, evaluatori, experti in administrare, monitorizare,etc), furnizori de servicii de formare sau de orientare și consiliere profesională

Personal din comisiile judetene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională

Membrii si experti ai comitetelor sectoriale, furnizori de servicii de ocupare sau formare

Angajatori, angajati, antreprenori, parteneri sociali

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priori ty	Specific objective (Investme nt for Jobs and Growth	Fund	Catego ry of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurem ent unit	Milesto ne (2024)	Targ et (202 9)

	goal or EMFF)								
8	iv	ESF +			IOUT9 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, dezvoltate/îmbunătățite	Numar			
8	iv	ESF +			Studenți ISCED -8 sprijiniți prin participare la programe postuniversitare	Numar			
					Sistem funcțional de asigurare a calitatii in formarea continua				
8	iv	ESF +			Programe de formare adaptate conform cerințelor pieței muncii, dezvoltate	Numar			
8	iv	ESF +			Instituții de învățământ superior sprijinite	Numar			
				CO1 6	Numar al serviciilor publice (comisiile de autorizare furnizori FPC) sprijinite				
8	(iv)	FSE +			Participanți în programe de formare continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din FPC	numar			
8	(iv)	FSE +			Standarde ocupaționale /calificări profesionale realizate	numar			

Table 3: Result indicators											
Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	(1) ategory of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Baselin e or referen ce value	Referen ce year	Targe t (2029)	Sourc e of data [200]	Commen ts [200]
					IREZ4 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, utilizate (Unități de învățământ, instituții, organizații din sistemul educațional care						

					<i>utilizează/imple- mentează mecanismul de monitorizare a inserției socio- profesionale a absolvenților sistemului de învățământ preuniversitar)</i>						
8	IV	ESF+			Programe postuniversitare incluse in oferta educaționala a instituțiilor de învățământ superior	Numar					
8	(iv)	FSE+			IREZ1 Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite (Unități si institutii de invatamant cu rezultate imbunatatite la 6 luni de la finalizarea intervențiilor, care și-au adaptat oferta la cerințele pieței muncii)	numar					
8	(iv)	FSE+			Participanti, personal si experti ai Comisiilor de autorizare competente in utilizarea infrastructurii actualizate pentru autorizarea și monitorizarea FPC	numar					
8	(iv)	FSE+		CR06	Participanti cu situatia imbunatatita pe piata muncii, la 6 luni dupa finalizarea programului	numar					

2.A.3 Specific objective⁴⁵ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.8.2. (v) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

8.v.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții, inclusiv prin:

- finanțarea participării (acoperirea taxelor și a costurilor de participare) la programe LLL, în special a celor de formare pentru creșterea nivelului competențelor digitale;
- finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

8.v.2. Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.);
- informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc.).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Adulți (25-64 ani) care au părăsit timpuriu școala și care s-au înscris la programe de tip A doua Șansă (ADS) sau care participă la programe de tip A doua Șansă și sunt sprijiniți pentru combaterea abandonului

⁴⁵

Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Adulți (25-64 ani)

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

NA

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
8	V	ESF+			IOUT11 Adulți care au părăsit timpuriu școala, sprijiniți	Numar		
8	V	ESF+			IOUT12 Adulți (25-64 ani), sprijiniti	Numar		

Table 3: Result indicators												
Prior ity	Specific objectiv e (Investm ent for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fu nd	(2)	Cat eg ory of reg ion	I D [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Baseli ne or refere nce value	Refere nce year	Targ et (202 9)	Sour ce of data [200]	Comme nts [200]
8	V	ESF +				IREZ2 Participan ți în educație sau formare la ieșirea din intervenți e	Numar					
8	V	ESF +				IREZ3 Participan ți ce obțin o calificare/ certificare	Numar					

					la ieșirea din intervenți e						
--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--

2.A.3 Specific objective⁴⁶ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

2.8.3. vi. *Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și promovând mobilitatea profesională*

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

8.vi.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin formarea unor atitudini favorabile învățării, inclusiv prin consiliere și orientare și prin campanii de informare și conștientizare adresate potențialilor formabili și angajatorilor.

8.vi.2. Extinderea și diversificarea oportunităților/ ofertei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții, prin:

- sprijinirea înființării și funcționării **centrelor comunitare de învățare permanentă** (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- sprijinirea **parteneriatelor între furnizori de formare** (din învățământul secundar și terțiar) **și reprezentanți ai mediului de afaceri** pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; acțiunea poate să includă și autorizarea unităților de învățământ și a instituțiilor de învățământ superior ca centre de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale.

8.vi.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.

⁴⁶ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

8.vi.4. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă.

8.vi.5. Implementarea programului „Pachet de bază” care include 3 servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- servicii de evaluare a competențelor deținute;
- programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare.

8.vi.6. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională.

8.vi.7. Dezvoltarea de clustere de angajatori și furnizarea de programe de formare colaborativă, pentru progresul în carieră al angajaților, care poate să includă următoarele servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- programe de dobândire a competențelor profesionale și transversale care permit evoluția în carieră;
- dezvoltarea competențelor relaționale

8.vi.8. Implementarea programului „Acces digital pentru toți” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale.

8.vi.9. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori pentru a putea răspunde provocărilor din domeniul de activitate: calificare / recalificare/ specializare, participarea la programe de formare internaționale

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Adulți (25-64 ani) - potențiali formabili

Angajatori (manageri, responsabili RU ș.a.)

Personal centre comunitare de învățare permanentă

Instituții implicate în mobilități internaționale de învățare/ Adulți (25-64 ani), sprijiniți pentru participarea la mobilitati ERASMUS+

Persoane inactive, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilitati, persoane din comunități marginalizate, persoane din zone rurale, persoane aparținând minorităților, persoane eliberate din detenție, tineri post-institutionalizați

Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, lucratori, persoane angajate

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

The interregional and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
8	(vi)	ESF+			IOUT9 Mekanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, dezvoltate/îmbunătățite	Numar		
8	(vi)	ESF+			IOUT12 Adulți (25-64 ani), sprijiniti	Numar		
8	(vi)	ESF+			IOUT13 Adulți (25-64 ani), sprijiniti pentru participarea la mobilitati ERASMUS+	Numar		

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
8	(vi)	ESF+			IREZ2 Participanți în educație sau formare la ieșirea din intervenție	Numar					

8	(vi)	ESF+			IREZ3 Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din intervenție	numar					
8	(vi)	ESF+			IREZ4 Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde, utilizate	numar					
8	(vi)	ESF+		CR06	Participanți cu situația îmbunătățită pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției	numar					

2.B. Technical assistance priority

2.B.1 Priority for technical assistance pursuant to Article 30(4) – repeated for each TA priority

Reference: Article 17(3)(e)bis) CPR;

2.9. Prioritatea 9 Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

2.B.1.1.Intervention from the Funds

The related types of actions – Article 17(3)(e)bis(i)

<p>9.1. Asigurarea funcționării sistemului privind coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea Autorității de Management și a Organismelor Intermediare pentru implementarea diferitelor etape ale PO, inclusiv identificarea și elaborarea de proiecte, selecția, monitorizarea, evaluarea și autorizarea, controlul și auditul (ex. cheltuieli salariale, inclusiv pentru angajații în afara organigramei, sprijin logistic și organizatoric pentru ambele categorii de personal etc.); • Sprijin logistic pentru funcționarea Autorității de Management, organismelor intermediare și a altor organisme cu atribuții delegate în implementarea Programului, inclusiv cheltuieli de funcționare, costurile legate de organizarea de reuniuni, întâlniri și evenimente, asigurarea materialelor consumabile și de birou, mobilier, arhivare și depozitare, achiziția echipamentelor TIC și soft-uri specializate necesare desfășurării eficiente a implementării POEO (soft-uri contabile, legislative etc.), securitate cibernetică a aplicațiilor informatice, dezvoltarea și întreținerea sistemelor și infrastructurii TIC, participarea personalului la reuniuni/ evenimente/

întalniri/ conferințe/ grupuri de lucru/ rețele/ comitete etc. legate de problematica sau cu impact asupra PO etc.

- **Simplificarea și inovarea procedurilor de management, administrative și financiare ale PO și consolidarea capacității administrative a AM și a organismelor intermediare.**
- **Asigurarea formării profesionale și instruirea personalului structurilor de management ale Programului.**
- **Sprijin pentru activarea și întărirea capacității și a schimbului de bune practici pentru membrii Comitetului de Monitorizare, în vederea eficientizării activității și întăririi capacității partenerilor socio-economici de a contribui semnificativ la procesul de monitorizare al PO, inclusiv sprijinul specific pentru întărirea capacității, organizarea și funcționarea CM pentru PO (sub formă de programe de formare care să acopere temele de interes pentru eficientizarea activității CM, sesiuni de instruire dedicate, participarea la alte activități de instruire/diseminare cu privire la PO, noile regulamente, etc.).**
- **Sprijinirea activităților Autorității de Management și a Organismelor Intermediare (inclusiv cheltuieli salariale) necesare pentru închiderea PO.**

9.2. Facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului:

- **Sprijin pentru implementarea unor aspecte specifice:** ex. opțiuni simplificate privind costurile, scheme de ajutor de stat, implementarea instrumentelor financiare prevăzute în PO, inclusiv analiza ex-ante pentru dezvoltarea acestora etc.;
- **Planificarea și implementarea sistemului informatic de monitorizare și raportare complementar SMIS, în vederea îmbunătățirii eficienței AM și a organismelor intermediare;**
- **Studierea, identificarea, selecția și stabilirea indicatorilor pentru monitorizarea intervențiilor și a cheltuielilor în funcție de obiectivele POEO;**
- **Realizarea de evaluări, raportări, studii și analize specifice necesare pentru a permite implementarea eficientă și eficace a acțiunilor finanțate prin POEO (realizarea evaluărilor prevăzute în planul de evaluare al PO, inclusiv actualizarea acestui plan, formarea profesională a actorilor relevanți implicați în evaluarea PO);**
- **Sprijinirea beneficiarilor POEO pentru implementarea proiectelor finanțate prin POEO, inclusiv prin sesiuni de instruire;**
- **Elaborarea și implementarea strategiei și a planului de comunicare pentru POEO, a campaniilor de comunicare și informarea potențialilor beneficiari POEO cu privire la intervențiile finanțate din program și beneficiile investițiilor FSE+ în domeniile Ocupării și Educației;**
- **Diseminarea practicilor și modelelor inovatoare pentru managementul PO;**
- **Sprijin pentru pregătirea perioadei 2027+.**

The main target groups - Article 17(3)(e)bis(iii) CPR

Structurile / Personalul de management/implementare a POEO

2.B.1.2. Indicators

Output indicators with the corresponding milestones and targets – Article 17(3)(e)bis(ii)

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
9.		FSE+			Structuri sprijinite			
9.		FSE+			Angajați în structurile de management / implemntare a PO ale caror salarii sunt co-finanțate din AT			
9.		FSE+			Evenimente/reuniuni CM organizate			
9..		FSE+			Studii, rapoarte, analize, evaluări elaborate			
9..		FSE+			Beneficiari sprijiniți			
9.		FSE+			Instrumente de comunicare implemntate			
9.		FSE+			Instrumente informatice dezvoltate / achizitionate/pentru care s-a asigurat mentenanța			

2.B.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference Article 17(3)(e)bis(iv)

Table 8: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
9	ESF+	MDR LDR	140 Information and communication	
			141 Preparation, implementation, monitoring and control	
			142 Evaluation and studies, data collection	
			143 Reinforcement of the capacity of Member State authorities, beneficiaries and relevant partners	

3. FINANCIAL PLAN

Reference: Article 17(3)(f)(i)-(iii); Article 106(1)-(3), Article 10; Article 21; CPR

3.A Transfers and contributions⁴⁷

Reference: Article 10; Article 21; CPR

☐ Programme amendment related to Article 10, CPR (contribution to Invest EU)
☐ Programme amendment related to Article 21, CPR (transfers to instruments under direct or indirect management or between shared management funds)

Table 15: Contributions to InvestEU*

	Category of regions	Window 1	Window 2	Window 3	Window 4	~~Window 5~~	amount
		(a)	(b)	(c)	(d)	~~(e)~~	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)+ ~~(e)~~
ERDF	More developed						
	Transition						
	Less developed						

⁴⁷ Applicable only to programme amendments in line with Article 10 and 21, CPR.

	Outermost and northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
CF							
EMFF							
Total							

* Cumulative amounts for all contributions during programming period.

Text field [3500] (justification), taking into account how those amount contribute to the achievement of policy objectives selected in the PA in line with Article 9(1) of InvestEU regulation)

Table 16: Transfers to instruments under direct or indirect management*

Fund	Category of regions	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	Instrument 4	Instrument 5	Transfer amount
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and						

	northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
CF							
EMFF							
Total							

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 17: Transfers between shared management funds*

<div> <div>Receiving fund / instrument</div> <div>Transferring fund /instrument</div> </div>		ERDF				ESF+				CF	EMFF	AMIF	ISF	BMVI	Total
		More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated	More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated						
ERDF	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
ESF+	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
CF															
EMFF															
Total															

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

3.1 Financial appropriations by year

Reference: Article 17(3)(f)(i)

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
ESF+	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
Cohesion Fund	N/A								
EMFF	N/A								
Total									

3.2 Total financial allocations by fund

Reference: Article 17(3)(f)(ii), Article 17(6), Article 30 CPR

For programmes under the Investment for Jobs and Growth goal using technical assistance in accordance with Article 30(4)

Table 11: Total financial allocations by fund and national contribution										
Policy objective No or TA	Priority	Basis for calculation EU support (total or public)	Fund	Category of region*	Union contribution	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)**	Co-financing rate (f)=(a)/(e)*
					(a)		public (c)	private (d)		
PO4	Priority 1 (NEETs)		ESF+	More developed Less developed	724,464	310,485			1.034,949	70
	Priority 2 (Prevenirea PTS)		ESF+	More developed Less developed	651,781	279,335			931,116	70
	Priority 3 (Calitatea si echitatea sist de inv)		ESF+	More developed Less developed	465,558	199,525			665,083	70
	Priority 4 (IPT)		ESF+	More developed Less developed	651,781	279,335			931,116	70
	Priority 5 (Acces la ocupare pentru toti)		ESF+	More developed Less developed	352,500	151,071			503,571	70
	Priority 6 (Antreprenoriat si economie socială)		ESF+	More developed Less developed	352,500	352,500			705,000	50
	Priority 7 (Reforme pe piata muncii / dialog social)		ESF+	More developed Less developed	235,000	100,714			335,714	70
	Priority 8 (LLL)		ESF+	More developed Less developed	328,112	140,619			468,731	70

TA	Priority 9 (Art. 30(4))		ESF+		100,000	100,000			200,000	50
Total ESF+				More developed Less developed	3.861,696					
Grand total					3.861,696	1.913,584			5.775,280	

* For ERDF and ESF+: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of regions depends on the selection of the fund.

** Where relevant for all categories of regions.

For the Investment for Jobs and Growth goal: programmes using technical assistance according to Article 30(5)

Table 11: Total financial allocations by fund and national contribution											
Policy objective No or TA	Priority	Basis for calculation EU support (total or public)	Fund	Category of region*	Union contribution		National contribution	Indicative breakdown of national contribution		Total	Co-financing rate
								public	private		
					(a)=(b)+(c)			(e)	(f)		
					Union contribution without flat rate TA (b)	Union contribution for flat rate TA according to Article 30(5)*** (c)					
	Priority 1	P/T	ERDF	More developed							
				Transition							
				Less developed							
				Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions							
	Priority 2		ESF+	More developed							
				Transition							
				Less developed							
				Special allocation for outermost							

				st and northern sparsely populate d regions							
	Priorit y 3		CF								
TA	Priorit y 4 (Art. 32)		ERD F or ESF+ or CF								
Total ERDF				More develop ed							
				Transitio n							
				Less develop ed							
				Special allocatio n for outermo st and northern sparsely populate d regions							
Total ESF+				More develop ed							
				Transitio n							
				Less develop ed							
				Special allocatio n for utermos t and northern sparsely populate d regions							
Total CF			N/A								
Grand total											

* For ERDF and ESF+: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of regions depends on the selection of the fund.

** Where relevant for all categories of region.

*** According to the percentages set out in Article 30(5), CPR

For the EMFF:

Reference: Article 17(3)(f)(iii)

EMFF programmes using technical assistance according to Article 30(4)

Table 11 A						
Priority	Specific Objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution	National public	Total	Co-financing rate
Priority 1	1.1	Public				
	1.2	Public				
	1.3	Public				
	1.4	Public				
	1.5	Public				
Priority 2	2.1	Public				
Priority 3	3.1	Public				
Priority 4	4.1	Public				
Technical assistance (Article 30(4))	5.1	Public				
Technical assistance (Article 32)	5.2	Public				

Table 11 A							
Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution		National public	Total	Co-financing rate*
			EU contribution without flat rate TA	EU contribution for flat rate TA*			
Priority 1	1.1	Public					
	1.2	Public					
	1.3	Public					
	1.4	Public					
	1.5	Public					
Priority 2	2.1	Public					
Priority 3	3.1	Public					
Priority 4	4.1	Public					
Technical assistance (Article 32)	5.1	Public					

*** According to the percentages set out in Article 30(5), CPR

4. ENABLING CONDITIONS

Reference: Article 17(3)(h) CPR

Table 12: Enabling conditions							
Enabling conditions	Fund	Selected specific objective (N/A to the EMFF)	Fulfillment of enabling condition	Criteria	Fulfillment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
			Yes/No	Criterion 1	Y/N	[500]	[1 000]
				Criterion 2	Y/N		
4.3.Cadru de politică strategică	FSE +	iv	No	1. Sisteme de anticipare și previziuni privind	No	Planul de acțiune pentru educație 2019	Se va dezvolta un mecanism de anticipare a nevoilor de

pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile				competențele, bazate pe date concrete		– 2030 (nr. 9387/05.08.201)	competente pe piața muncii
	iv			1.bis. Mecanisme și servicii de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților, pentru furnizarea de orientări eficiente și de calitate cursanților de toate vârstele		Metodologia actuală de monitorizare aprobată prin OMEN 3574/15.04.201; ”Analiza comparativă la nivel european privind instrumentele de monitorizare a absolvenților pe piața muncii”	Se va dezvolta un mecanism de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii.
	iv v vi	No		2 Măsuri care să garanteze un acces egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, relevante și incluzive și dobândirea de competențe- cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior	No	Structura standardelor de pregătire profesională (SPP); Contractul de finanțare 61398/ 09.08.2019; Ordinul privind înființarea Comitetului Național de Sprijin pentru Educație Timpurie (CNSET) și Regulamentul de Organizare și Funcționare a CNSET au fost aprobate prin OMEC nr. 3450 / 06.03.2020; Documentul ”Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului Național”; 18 ghiduri în proces de elaborare. HG Nr. 559/2019 din 31 iulie 2019; HG nr. 297/2018; Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în	Dezvoltare prin implemenarea unor proiecte non-competitive cum ar fi: Educație timpurie incluzivă și de calitate, Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți –CRED, Acces egal și participare a elevilor la învățământul liceal prin programul național ”Bani de liceu”- Bursa profesională, precum și prin intermediul unor programe sociale: Programul pentru școli al României, Programul Euro 200, Rechizite școlare, Masa caldă, Tichete pentru

					învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate	grădiniță, Programul național A doua șansă, Proiectele implementate la nivel național în urma apelurilor lansate de către OIPOCU-MEN
	iv	No	3. Un mecanism de coordonare la toate nivelurile sistemului de educație și formare, inclusiv la nivelul învățământului terțiar, și o atribuire clară a responsabilităților între autoritățile naționale relevante și/sau organismele regionale	No	Nota concept privind Cadrul unitar de coordonare a implementării și de monitorizare-evaluare a strategiilor sectoriale în domeniul educației și formării profesionale 2021-2027.	Se va dezvolta prin intermediul unui concept privind Cadrul unitar de coordonare a implementării și de monitorizare-evaluare a strategiilor sectoriale în domeniul educației și formării profesionale care presupune elemente de sustenabilitate si continuitate a cadrului strategic pentru educatie si formare profesionala, precum si solutii de imbunatatire a monitorizarii, evaluarii si colectarii datelor aferente implementarii strategiilor.
		No	4 Modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a cadrului de politică strategic	No	În curs de elaborare rapoarte de monitorizare a strategiilor sectoriale, aferente măsurilor implementate în 2019.	Monitorizarea si evaluarea politicilor publice din domeniul formării profesionale: - Dezvoltarea unui mecanism

							de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională - va fi dezvoltat în cadrul unui proiect POCU cu Ministerul Muncii ca beneficiar și MEC și CNDIPT ca parteneri.
		vi	No	5. Măsurile care să vizeze adulții cu calificări și competențe reduse și persoanele provenind din medii socioeconomice dezavantajate, și cursuri de perfecționare profesională	No	<p>Ordinul comun MEN-MMJS nr. 3894/15.04.2019 - nr. 823/10.05.2019,</p> <p>OMEN nr. 3629/2018,</p> <p>Decizia Președintelui ANC nr. 120/16.04.2019,</p> <p>Decizia Președintelui ANC nr. 232/22.07.2019,</p> <p>Ordinul comun MEN – MMJS nr. 3894/823/2019</p>	<p>Programul Programul A doua șansă;</p> <p>Acreditare și evaluare periodică a centrelor comunitare de învățare permanentă;</p> <p>Acces la serviciile de evaluare a competențelor profesionale;</p> <p>Criterii și proceduri de evaluare și certificare ale evaluatorilor de competențe profesionale, evaluatorilor de evaluatori și evaluatorilor externi;</p> <p>Proiectul "Proceduri privind activitatea de supraveghere audio-video a proceselor de evaluare desfășurate de către centrele</p>

							<p>de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale”;</p> <p>Proiectului UE “National Coordinators for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning”;</p> <p>Stabilirea Instrucțiunilor specifice privind acreditarea și evaluarea periodică a centrelor comunitare de învățare permanentă.</p>
		iv v vi	No	6. Măsurile de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metode de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie măsuri destinate a promova mobilitatea cursanților și a personalului și colaborarea transnațională a formatorilor și a personalului didactic, inclusiv prin	No		<p>Până în martie 2020, au fost implicate în procesul formării continue 18.582 cadre didactice, 11.129 au finalizat formarea, iar 6948 finalizează în aprilie 2020.</p> <p>Din cei 900 formatori prevăzuți în cererea de finanțare au fost formați 509;</p> <p>Au fost implicate în procesul formării continue 11.147 cadre didactice, 5.544 au finalizat</p>

				recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor			formarea, iar 5.603 finalizează în ianuarie 2020. Totodată, din cei 900 formatori prevăzuți au fost formați 458.
		v vi	No	7. Măsurile de promovare a mobilității celor care învață și a personalului și colaborarea transnațională a furnizorilor de educație și formare, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor învățării și a calificărilor	No	-	Erasmus+: au finanțat 2.943 de proiecte de mobilități transnaționale cu scop de învățare pentru 118.000 de persoane (elevi din IPT, studenți, tineri, profesori, formatori, lucrători de tineret, personal administrativ din instituții de educație și formare profesională). S-au finanțat 735 de proiecte de parteneriat pentru cooperare transnațională în domeniile educației, formării profesionale și tineretului, coordonate de organizații/instituții din România, care au implicat 3031 organizații/instituții (școli, universități, centre de formare, asociații, companii, etc.) și care au

							permis efectuarea unui număr suplimentar de aproximativ 19.100 mobilități.
4.1. Cadru de politică strategic pentru politicile active din domeniul pieței muncii	FSE +	i	No	1. Modalități privind crearea de profiluri ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și evaluarea nevoilor acestora, inclusiv privind parcursurile antreprenoriale	No	<p>1. Ordinul Președintelui ANOFM nr.291/19.02.2020 de constituire a grupului de lucru pentru revizuirea Procedurii de profilare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă înregistrate în evidența agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București aprobată prin Ordinul Președintelui ANOFM nr. 184/13.04.2016</p> <p>2. Chestionarul de evaluare a aspectelor extraprofesionale, situației personale, familiale, de sănătate respectiv a motivației și disponibilității persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă de a se integra profesional.</p> <p>3. Fișa de proiect: ”Managementul de caz – Proces de incluziune pe piața forței de muncă” – retransmisă în data de 28.02.2020 la DG PECU (15383/EVP/28.02.2020) completată conform observațiilor și recomandărilor.</p>	<p>Pe baza chestionarului suplimentar aplicat va fi adaptată aplicația informatică de profilare, sistemul informatic va fi actualizat la nivel național și se va putea particulariza procedura de profilare pentru grupuri dedicate (inclusiv romi sau alte persoane defavorizate).</p> <p>Termen: 30.06.2020</p> <p>Fisa de proiect elaborata de ANOFM are ca scop modernizarea si adaptarea Serviciului Public de Ocupare (SPO) la nevoile</p>

						si dinamica forței de munca.
	ii	No	2. Informații privind locurile de muncă vacante și oportunitățile de angajare, ținând seama de necesitățile pieței muncii.	No	<p>1. Fișa de proiect: "Relația SPO cu angajatorii – eSPOR"</p> <p>Prin adresa nr.16039/16.03.2020 DG PECU a validat fișa de proiect, la acest moment proiectul se introduce în sistemul MySMIS.</p> <p>În prezent., locurile de muncă vacante sunt comunicate conform prevederilor Legii nr.76/2002 de către angajatori agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, în a căror rază își au sediul, respectiv domiciliul.</p> <p>Locurile de muncă vacante sunt aduse la cunoștință persoanelor în căutarea unui loc de muncă în vederea ocupării, în funcție de cerințele acestora și a caracteristicilor socio -profesionale ale persoanelor.</p> <p>Locurile de muncă pot fi comunicate astfel: pe suport hârtie sau în format electronic (suport magnetic, e- mail ori serviciul online).</p>	<p>Proiectul ANOFM "Relația SPO cu angajatorii – eSPOR" are ca scop îmbunătățirea cooperării dintre angajatori si SPO pentru o mai bună funcționare a pieței muncii.</p> <p>Prin proiectul POCU se vor realiza analize privind nevoilor reale ale angajatorilor, în relația cu SPO, pe baza cărora vor fi create noi instrumente, metodologii, vor fi actualizate procedurile specifice pentru a răspunde nevoilor angajatorilor la nivel județean/region al.</p>
	ii	No	3. Modalități pentru a asigura faptul că: concepția,	No	1.Cadrul legislativ: - Legea nr. 76/2002 privind sistemul	1. Procesul consultativ pe marginea prevederilor

				implementarea, monitorizarea și revizuirea sa se desfășoare în strânsă cooperare cu părțile interesate relevante (strategia ANOFM).		<p>asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată</p> <p>- Legea nr. 62/2011 a dialogului social, republicată, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>- Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>- HG nr.1610/2006 privind aprobarea Statutului Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>2. Proiectul ANOFM "STRATEG - Strategia ANOFM post 2021", proiect finanțat prin POCU 2014-2020</p> <p>Termen: 30.06.2020</p> <p>3. Fișa de proiect care vizează un mecanism de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formare profesională, un mecanism de anticipare a nevoii de competențe de piața</p>	<p>legislației specifice domeniului ocupării și formării profesionale a forței de muncă muncii implică următoarele categorii de instituții:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Muncii și Protecției Sociale; • Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; • ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale; • organizațiile sindicale și asociațiile patronale reprezentative la nivel național; • prefecturile și autoritățile administrației publice locale; • Comisia Națională de Promovare a Ocupării Forței de Muncă. <p>Toate documentele /măsurile care vizează politicile aferente acestui domeniu se dezbat în Comisia de dialog social din cadrul MMPS și</p>
--	--	--	--	---	--	---	---

					<p>muncii, la nivel de politica publica precum și un mecanism de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și formare profesională.</p> <p>Beneficiar: ANOFM</p> <p>Parteneri: MMPS, MEC, UEFISCDI, CNDIPT, INCSMPS</p> <p>Sursa de finanțare: FSE – POCU 2014-2020</p> <p>In data de 08.04.2020 (2639/EPV/08.04.2020) a fost transmis un draft de fișa de proiect la DG PECU pentru o prima evaluare</p>	<p>sunt afișate pe site-ul MMPS în procesul de transparență decizională.și se aprobă în consiliul de administrație. De asemenea, aspectele relevante privind activitatea ANOFM se dezbate și se aprobă în consiliul de administrație al acestei instituții, precum și la nivel județean în sunt supuse consultării consiliileului consultative.</p>
	ii	No	4. Modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a politicilor active din domeniul pieței muncii	No	<p>1. Cadrul legislativ:</p> <p>-Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>- HG nr. 1610/2006 privind aprobarea Statutului Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>2. Fișa de proiect care vizează un mecanism de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formare profesională, un mecanism de anticipare a nevoii de competențe de piața muncii, la nivel de</p>	<p>Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă:</p> <ul style="list-style-type: none"> •propune spre aprobare, anual, Ministerului Muncii și Protecției Sociale programele de ocupare și planurile de formare profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, care sunt monitorizate lunar de MMPS; •încheie un contract anual de performanță managerială cu

						<p>politica publica precum și un mecanism de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și formare profesională.</p> <p>Beneficiar: ANOFM</p> <p>Parteneri: MMPS, MEC, UEFISCDI, CNDIPT, INCSMPS</p> <p>Sursa de finanțare: FSE – POCU 2014-2020</p> <p>In data de 08.04.2020 (2639/EPV/08.04.2020) a fost transmis un draft de fișa de proiect la DG PECU pentru o primă evaluare</p>	Ministerul Muncii prin care sunt monitorizați trimestrial indicatorii de performanță
		i	No	<p>5. Pentru intervențiile în favoarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, parcursuri bazate pe date concrete și orientate către tinerii care nu sunt ocupați și nici nu urmează un program educațional sau de formare, inclusiv măsuri de identificare /sensibilizare, bazate pe cerințe de calitate care țin cont de criterii calitative privind uceniile și stagiile, inclusiv în contextul implementării</p>	No	<p>1. Cadrul legal a fost modificat și completat în vederea abordării specifice a tinerilor NEETs între categoriile considerate vulnerabile, respectiv Legea nr. 76/2002 și HG nr.174/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.76/2020. De asemenea, tinerilor NEETs li se aplică legislația privind ucenia (Legea nr.279/2005 privind ucenia la locul de muncă) și stagiul (Legea nr.335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior).</p>	<p>În proiectul INTESPO se va continua procesul de identificare și înregistrare a tinerilor NEET.</p> <p>Prin proiectul INTESPO la 31.03.2020 au fost identificați 114.538 tineri NEETs și 102.934 înregistrați.</p> <p>In cadrul proiectului au fost încheiate parteneriate în vederea creării unor trasee personalizate ale tinerilor NEETs în găsirea unui loc de muncă.</p>

				sistemelor de garanție pentru tineret.		<p>2. Proiectul POCU – INTESPO, implementat de ANOFM, care are ca obiectiv identificarea, profilarea și consilierea tinerilor NEETs, precum și alte proiecte scheme naționale care au ca scop stimularea ocupării tinerilor NEETs prin acordarea de prime și subvenții pentru angajarea tinerilor din această categorie și pentru încheierea de contracte de ucenicie și stagiu.</p>	<p>ANOFM are în implementare 5 proiecte care vizează tinerii NEETs: 3 pentru stimularea mobilității și subvenționarea locurilor de muncă și 2 pentru programe de ucenicie și stagii.</p> <p>Rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin proiectele privind stimularea mobilității și subvenționarea locurilor de muncă din 39.323 persoane grup țintă au beneficiat de măsuri un număr de cca. 16.700 persoane - prin proiectele privind programe de ucenicie și stagii din 1.015 persoane grup țintă au beneficiat de măsuri un număr de cca. 670 persoane. <p>Proiectele sunt finanțate prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, Axele Prioritare 1 și 2.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

5. PROGRAMME AUTHORITIES

Reference: Article 17(3)(j); Article 65, Article 78 CPR

Table 13: Programme authorities			
Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Ministerul Fondurilor Europene		
Audit authority	Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României		
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor Publice (Autoritatea de Certificare și Plată)		
Where applicable, body or, bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5)			
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finanțelor Publice (Autoritatea de Certificare și Plată)		

Reference: 4th subparagraph of Article 17(3)

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 30(5) if more bodies are identified to receive reimbursements

The portion of the percentages set out in Article 30(5)(b) that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5) (in percentage points)	
Body 1	p.p.
Body 2	p.p.

6. PARTNERSHIP

Reference: Article 17(3)(g)

Text field [10 000]

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor aferente PC pentru perioada 2021-2027. Este o condiție pentru elaborarea unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv. Mai mult decât atât, importanța parteneriatului rezultă atât din nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a oferi posibilitatea de implicare și responsabilizare tuturor actorilor interesați.

În conformitate cu prevederile Regulamentelor UE aplicabile fondurilor ESI, prin AP 2014-2020 a fost stabilit un mecanism de coordonare a implementării fondurilor ESI. La nivel strategic, această coordonare este realizată prin intermediul Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP), organism interinstituțional coordonat de MFE, constituit în luna octombrie 2014, printr-o procedură publică de selecție, cu respectarea prevederilor Reg. delegat (UE) nr.240/2014 al Comisiei Europene din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat. CCMAP are rol consultativ, fiind constituit în vederea promovării parteneriatului în elaborarea și implementarea documentelor programatice, inclusiv a POEO. Din CCMAP fac parte autorități publice în a căror responsabilitate este elaborarea și implementarea politicilor publice din domeniile vizate prin AP, precum și reprezentanți ai partenerilor socio-economici relevanți, din mediul non-guvernamental și societatea civilă. De asemenea, pe lângă aceștia, la reuniunile CCMAP participă și alte organizații având calitatea de invitat sau observator.

Cea de-a 5-a Reuniune CCMAP a avut loc în data de 5 decembrie 2019, în cadrul căreia partenerii au fost informați cu privire la stadiul negocierilor pentru Politica de coeziune 2021-2027, în contextul pregătirii documentelor naționale de programare post 2020. Totodată, reuniunea CCMAP a oferit cadrul de dezbateră între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții societății civile, pe marginea unor subiecte cheie pentru programarea post-2020, și anume: prevenirea accentuării discrepanțelor de dezvoltare între mediul urban și mediul rural, combaterea sărăciei și creșterea accesului pe piața muncii, abordarea reală a problematicei tinerilor cu nevoi sociale și sprijinirea acestora în tranziția de la educație la piața muncii.

Pentru perioada de programare 2021-2027, MFE îndeplinește în continuare calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare post 2020, respectiv a AP și a programelor subsecvente, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor părților interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente PC.

În acest context, în prima jumătate a anului 2019, autoritățile române au demarat elaborarea documentelor de programare post 2020, precum și pregătirea cadrului partenerial, fiind constituite 5 grupuri parteneriale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de Regulament general. Componenta grupurilor de lucru a fost stabilită plecând de la membrii Comitetelor de Monitorizare ale Programelor Operaționale 2014-2020, membri/

observatori/ invitați CCMAP, cărora li s-au alăturat o serie de formațiuni care și-au exprimat interesul pentru a face parte din structurile partenariale.

În cadrul Grupului partenerial aferent Obiectivului de Politică 4 – O Europă mai socială, a fost asigurată reprezentarea atât la nivelul sectorului public, cât și privat, pentru toate cele 4 domenii majore de intervenție: ocupare, educație, incluziune socială și sănătate.

În perioada 2019-2020, au avut loc numeroase consultări, atât prin organizarea de reuniuni partenariale, cât și prin intermediul corespondenței electronice, fiind solicitate observații/ propuneri pe marginea priorităților de finanțare post 2020. Față de documentele propuse consultării, au fost primite numeroase propuneri, majoritatea acestora regăsindu-se în varianta prezentă a Programului.

În perioada mai-septembrie au fost realizate reuniuni cu structurile partenariale, în care au fost prezentate, pe de o parte, schimbările majore de la nivelul Regulamentelor UE ale Politicii de Coeziune, și, pe de altă parte, nevoile de intervenție (pornind de la concluziile Raportului de Țară – Anexa D) și prioritățile de investiție care au derivat din acestea aferente domeniilor de interes.

Principalele contribuții din partea partenerilor au constat în identificarea nevoilor de investiții pentru fiecare domeniu și analiza capacității de implementare, în vederea conturării arhitecturii instituționale pentru managementul fondurilor europene post-2020. S-au primit input-uri relevante în acest sens din partea ADR-urilor, a partenerilor sociali (BNS, Confederația Patronală Concordia), dar și din partea societății civile, mai ales pe problematicile de natură socială (UNICEF, Salvați Copiii, Bankwach, Schumann Associates, MKBT etc).

În luna octombrie 2019 au fost organizate 2 evenimente de informare și dezbateri la nivel local (Brașov, Botoșani), cu scopul informării cu privire la stadiul procesului de programare, precum și pentru dezbateri cu cei mai relevanți actori (autorități publice locale, primării, Consilii Județene, autorități și asociații locale reprezentative) a posibilităților de abordare a instrumentelor teritoriale (ITI, CLLD) în perioada 2021-2027.

În luna noiembrie 2019, MFE a organizat mai multe reuniuni partenariale, atât la nivelul Grupurilor partenariale, cât și pe grupuri tehnice de lucru, în care au fost dezbătute logicile de intervenție pe domenii, precum și modalitatea în care au fost inserate în document propunerile primite de la parteneri.

De asemenea, logicile de intervenție pe domenii au fost publicate pe site-ul MFE, la secțiunea *Perioada de Programare 2021-2027*, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate.

În data de 28 noiembrie 2019 a avut loc un prim eveniment de amploare vizând consultarea asupra viitoarei perioade de programare – 2021-2027, eveniment la care au participat reprezentanți ai **mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice centrale și locale, beneficiari de fonduri europene**. În cadrul, acestui eveniment au fost prezentate: stadiul negocierilor documentelor de programare 2021-2027, logica intervențiilor pe domenii de intervenție, dar și arhitectura viitoarelor programe operaționale și mecanismul de consultare partenerială pentru viitor.

De asemenea, logicile de intervenție pe domenii au fost publicate pe site-ul MFE, la secțiunea Perioada de Programare 2021-2027, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate.

Începând cu anul 2020, au fost organizate o serie de reuniuni tematice, după cum urmează:

- **cu reprezentanți ai mediului de afaceri:** au fost identificate posibilitățile de sprijin ale mediului de afaceri la nivelul tuturor programelor operaționale și în mod specific pentru POEO au fost aduse inputuri relevante cu privire la programele necesare de sprijin antreprenorial, inclusiv în domeniul economiei sociale;
- **cu reprezentanții societății civile:** prioritățile de finanțare propuse în viitorul exercițiu financiar multianual (2021-2027) au fost discutate cu reprezentanți ai ONG-urilor din domenii precum incluziune socială, energie verde, sprijinirea antreprenoriatului și nu numai, fiind semnalate problemele cu care se confruntă fiecare domeniu, nevoile de finanțare și modalitățile de utilizare a banilor europeni;
- **cu reprezentanții sindicatelor din România:** a fost discutată modalitatea de alocare a banilor în viitoarea perioadă de programare, cu o trecere în revistă a stadiului actual al negocierilor României cu Comisia Europeană, sumele propuse, viitoarea arhitectură instituțională, dar și prioritățile de finanțare în cadrul financiar multianual 2021-2027, rolul pe care sindicatele îl pot avea în implementarea Programelor, dar și prioritățile de finanțare pe care aceștia le consideră ca fiind esențiale pentru creșterea calității forței de muncă;
- **cu reprezentanți ai studenților,** în vederea cristalizării unor intervenții care să vină în sprijinul absolvenților de învățământ universitar.

Aceste reuniuni, au avut ca rezultat adaptarea unor măsuri cuprinse în POEO la nevoile acestora și orientarea cu privire la stabilirea grupurilor țintă și a indicatorilor propuși la nivelul Programului.

Odată cu definitivarea arhitecturii viitoarelor Programe Operaționale prin Memorandum la nivelul Guvernului în luna februarie 2020, grupurile de lucru organizate în cadrul OP4 au fost individualizate pe cele 3 Programe FSE+, respectiv: POEducație și Ocupare, PO Sănătate, PO Combaterea Sărăciei.

La nivel instituțional, în cadrul Grupului de lucru pentru PO Educație și Ocupare au fost incluse ministerele de linie responsabile cu gestionarea politicilor sectoriale aferente domeniilor de interes, **MMPS** (inclusiv agenții/ autorități aflate în subordonare/ coordonare), **MEC** (inclusiv agenții/ autorități aflate în subordonare/ coordonare), dar și alte instituții cu expertiză în domeniile de interes, precum AM POCU, AM POR, MLPDA, MTS, MApN, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă.

Totodată, în perioada mai – iulie 2020, a fost organizat un **Apel Național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor partenariale aferente Programelor Operaționale**, astfel încât să se asigure un input cât mai valoros și reprezentativ pentru interesele tuturor categoriilor de parteneri.

Selecția candidaturilor în cadrul structurilor partenariale a avut în vedere **criterii** precum: *obiectul de activitate; recunoașterea la nivel național; nivelul de specializare; experiența*

anterioară; performanța; capacitatea de reprezentare; capacitatea de planificare strategică; integritatea; susținerea politicilor privind principiile orizontale ale Uniunii Europene.

La nivelul structurii parteneriale aferente POEO au fost selectate 101 organizații, reprezentând atât mediul socio-economic, cât și societatea civilă și mediul academic.

Astfel ponderea partenerilor socio-economici în cadrul structurii parteneriale POEO depășește 2/3 din totalul membrilor, expertiza acestora contribuind la crearea unor documente programatice care abordează nevoile economice și sociale reale.

În vederea respectării prevederilor articolului 5 din Regulamentul nr. 240/2014 privind *Codul european de conduită referitor la parteneriat*, și a stabilirii unor abordări consolidate orizontal pentru implementarea cadrului partenerial, față de perioada de programare 2014-2020, sunt organizate și implementate noi instrumente de optimizare a funcționării acestuia.

În acest sens, MFE implementează un proiect de Asistență Tehnică „*Sprrijin pentru implementarea principiului parteneriatului în coordonarea și gestionarea fondurilor europene privind coeziunea*”, prin care au fost propuse următoarele obiective:

- Crearea unui sistem coordonat de informare și comunicare pentru parteneri: Codul Național de Conduită privind Parteneriatul pentru Fondurile Europene aferente Politicii de Coeziune, formalizare componentă structuri, regulamente de organizare și funcționare structuri, dezvoltare secțiune dedicată parteneriatului la nivelul paginii web a MFE;
- Îmbunătățirea activității de lucru în parteneriat cu toți actorii relevanți: principii de funcționare structuri parteneriale;
- Creșterea capacității tuturor părților angajate în parteneriat în vederea creșterii eficienței: formare pentru parteneri, participarea la rețele tematice.

Codul Național de Conduită privind organizarea parteneriatului a fost propus ca și cadru comun de derulare a consultărilor parteneriale, în sprijinul partenerilor cu rol consultativ în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene privind coeziunea, pentru derularea unor procese de consultare eficiente, prin asigurarea unui climat favorabil debaterilor constructive, inovației și participării active la lucrările structurilor parteneriale. Codul stabilește o serie de norme, principii și reguli de bază care ghidează funcționarea structurilor parteneriale cu rol consultativ în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene.

Dincolo de activitatea concretă a structurilor parteneriale, transparența în procesul de programare pentru perioada post-2020 este asigurată prin intermediul secțiunii dedicate la nivelul site-ului MFE, în cadrul căreia sunt postate cu regularitate documentele relevante pentru procesul de programare supuse consultării: logicile intervențiilor, diversele proiecte ale Programelor Operationale, precum și calendarul consultărilor publice.

link web: <http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

7. COMMUNICATION AND VISIBILITY

Reference: Article 17(3)(i) CPR, Article 42(2) CPR

Text field [4 500]
Comunicarea, transparența și vizibilitatea vor respecta prevederile art.41, art.42 și art.43 ale Regulamentului ...../.... al Parlamentului European și al Consiliului.
România are un coordonator de comunicare privind sprijinul fondurilor, care utilizează cele mai eficiente instrumente și tehnici de comunicare, implicând toți actorii relevanți la nivel local pentru diseminarea informațiilor legate de PO și a oportunităților de finanțare.
Domeniile de intervenție ale Programului Operațional Capital Uman sunt de o importanță vitală pentru progresul socio-economic al țării și pentru asigurarea unei societăți competitive și coezive, capabile să răspundă provocărilor curente la nivel global. De aceea, prin activitățile de comunicare privind POEO se va urmări atingerea tuturor grupurilor țintă vizate prin Program. O atenție specială se va acorda diseminării oportunităților de finanțare din program până la nivelul celor mai marginalizate comunități. Totodată, se va urmări conștientizarea populației cu privire la beneficiile intervențiilor FSE+, precum și vizibilitatea exemplelor de succes finanțate din FSE+ cu impact major în societate.
În acest sens, propriul ofițer de comunicare desemnat la nivelul POEO va urmări utilizarea celor mai eficiente instrumente și tehnici de comunicare, cât și implicarea tuturor actorilor relevanți la nivel local pentru diseminarea informațiilor legate de Program și a oportunităților de finanțare.
În ceea ce privește comunicarea cu beneficiarii, principalul obiectiv la nivelul POEO va fi de a asigura transparența în toate etapele de implementare și sprijinirea constantă a beneficiarilor.

8. USE OF UNIT COSTS, LUMP SUMS, FLAT RATES AND FINANCING NOT LINKED TO COSTS

Reference: Articles 88 and 89 CPR

Table 14: Use of Union contribution based on unit costs, lump sums, flat rates and on financing not linked to costs

Intended use of Articles 88 and 89	YES	NO
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 88 CPR (if yes, fill in appendix 1)	☒	☐
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 89 CPR (if yes, fill in Appendix 2)	☐	☐